

PORIN **asuntopoliittisen ohjelman** **valmistelun tietopohja**

Väestöennusteen ja asuntotuotantotarpeen avaintulokset

11.11.2024

Työssä tuotetut ”tietopaketit”

Nykytila-analyysin sisältö:

1. Kokoavat nostot
2. Koko maan väestönkehityksen tilannekuva
3. Porin toteutunut väestönkehitys
 - 3.1 Maan sisäinen muuttoliike
 - 3.2 Kansainvälinen muuttoliike
 - 3.3 Kansainvälisyys
4. Rakentaminen ja asuntomarkkinat
5. Työllisyys, koulutus ja sosioekonominen rakenne

Väestöennusteen skenaariot:

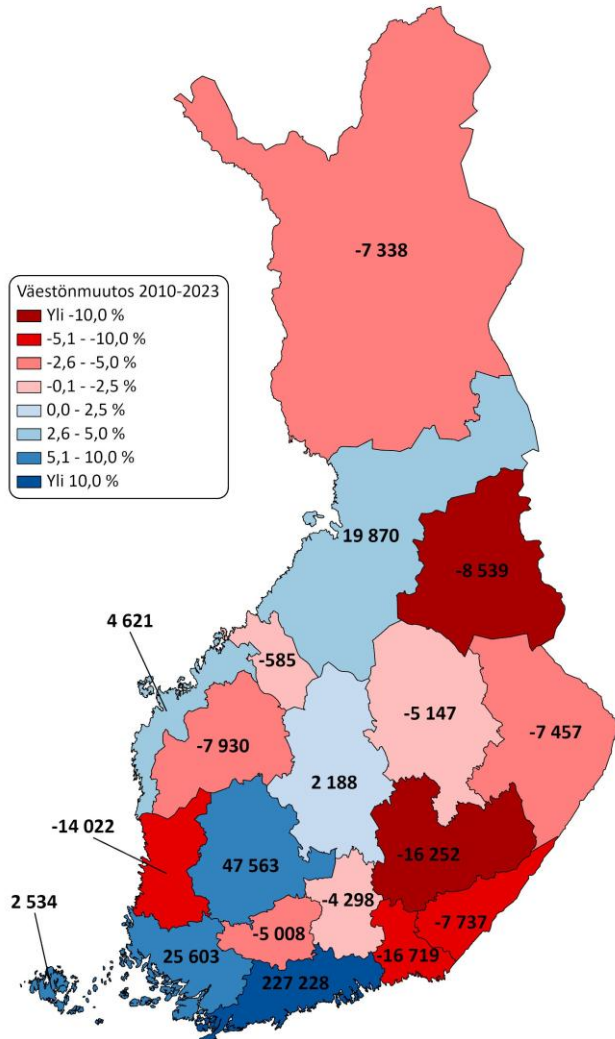
1. Porin (kuntatason) ennakoitu väestönkehitys ja laadittujen kolmen skenaarion lähtökohdat ja olettamat
2. palvelualueittainen ja tilastoalueittainen ennakoitu väestönkehitys
3. Ikäryhmittäinen kehitys
4. Johtopäätökset

Asuntotuotantarvelaskelma:

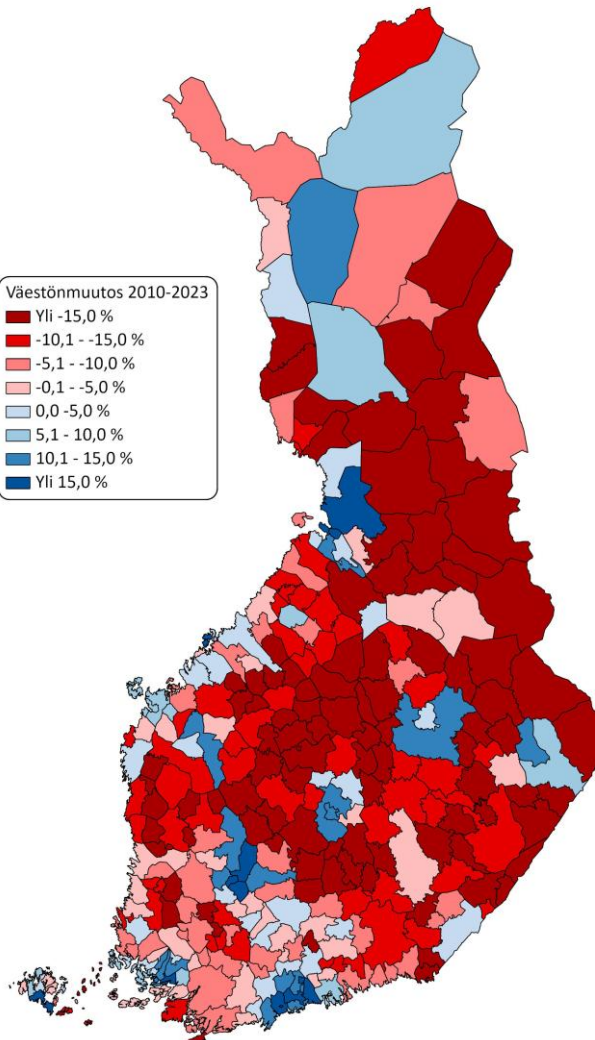
1. Porin asuntokuntien ennakoitu kehitys
2. Asuntokuntien rakenteen ennakoitu kehitys
3. Ennakoitu asuntotuotannon tarve
4. Johtopäätökset

1. Muutama nosto toteutuneesta kehityksestä

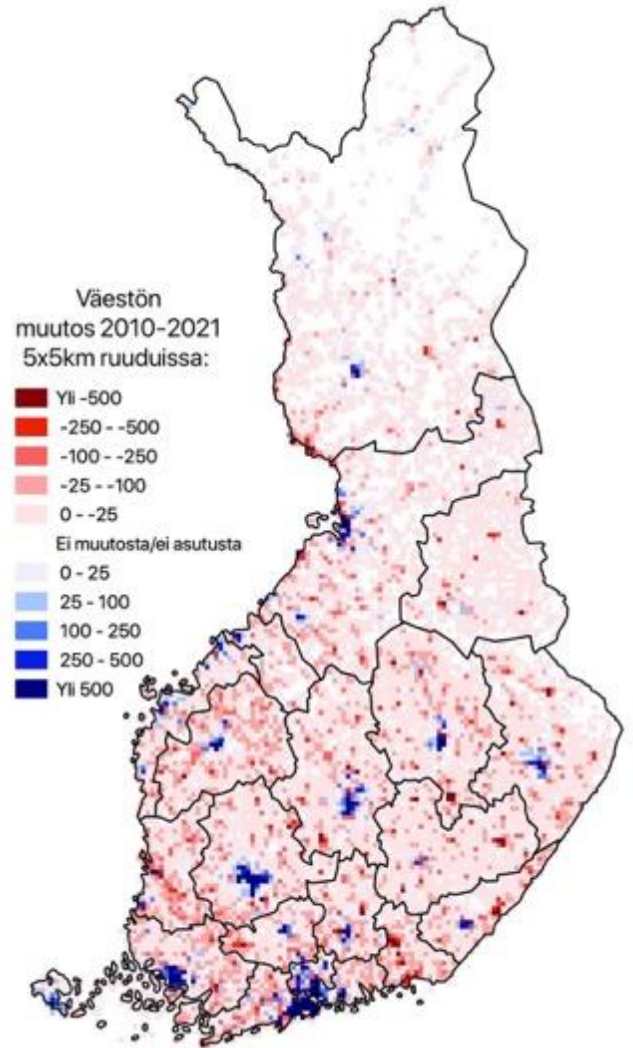
TAUSTAA: 2010-luvun väestönkehitys

Väestönkehitys maakunnittain
2010–2023

Väestönkehitys kunnittain
2010–2023

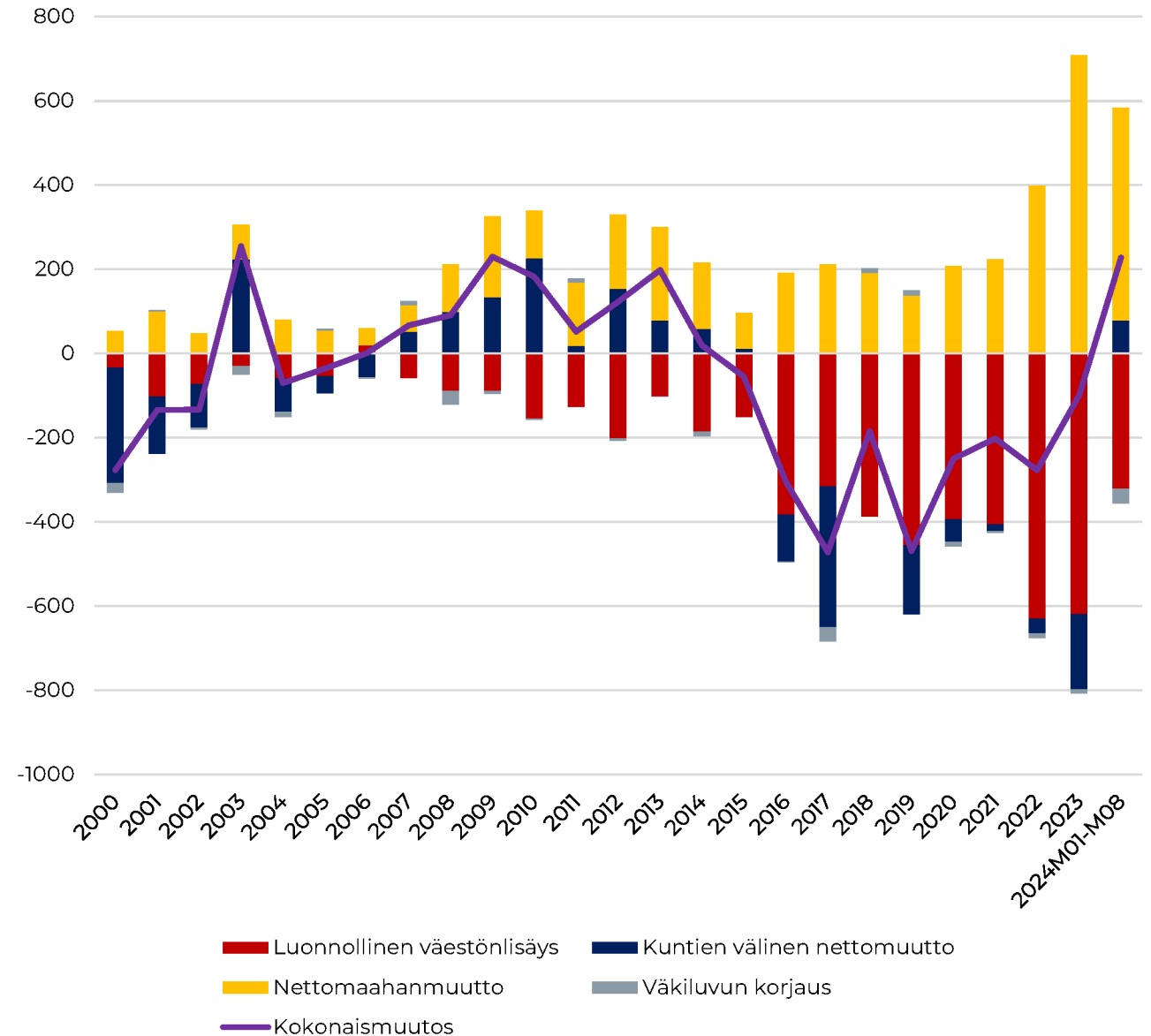

Väestönkehitys 5x5km ruuduissa
2010–2020

Porin väestönkehityksen osatekijät

- **Luonnollinen väestönlisäys** (syntyneet – kuolleet) **oli negatiivista koko ajanjakson ajan ja supisti Porin väestöä.** Negatiivisen luonnollisen väestönlisäyksen pohjasy on kaupungin iäkäs väestörakenne, minkä seurauksena kuolleiden määrä ylittää merkittävästi syntyneiden määrän. **Luonnollinen väestönlisäys heikkeni nopeasti 2010-luvulla myös syntyvyyden laskun takia,** heikentäen merkittävästi kaupungin väestönkehityksen perusteita.
- Kuntien välinen nettomuutto (kuntaan muuttaneet – kunnasta muuttaneet) oli maltillisesti negatiivista Porissa vuosien 2010-2023 aikana. **Pori sai muuttovoittoa vuosien 2010-2015 aikana, mutta on tämän jälkeen kärsinyt muuttotappiota muulle maalle lähes jokaisena vuotena.** Vuositason vaihtelu muuttotappioissa on suurta, mutta ensisijainen väestönlaskun syy on negatiivinen luonnollinen väestönlisäys, ei muuttotappiot muulle maalle.
- Porin ainoa väestönkehityksen kasvattava osatekijä oli **nettomaahanmuutto** (maahanmuutto – maastamuutto) vuosien 2010-2023 aikana. Pori sai ulkomailta muuttovoittoa jokaisena vuotena tarkastelujakson aikana. **Nettomaahanmuuton merkitys on kasvanut Porin väestönlisäyksessä muiden kaupunkien tavoin. Ilman maahanmuuttoa Porin väestönkehitys olisi ollut huomattavasti synkempi vuosien 2010-2023 aikana.**

Väestönmuutosten osatekijät 2000-2024

Porin tilastoalueittainen toteutunut väestönkehitys 2010-2023

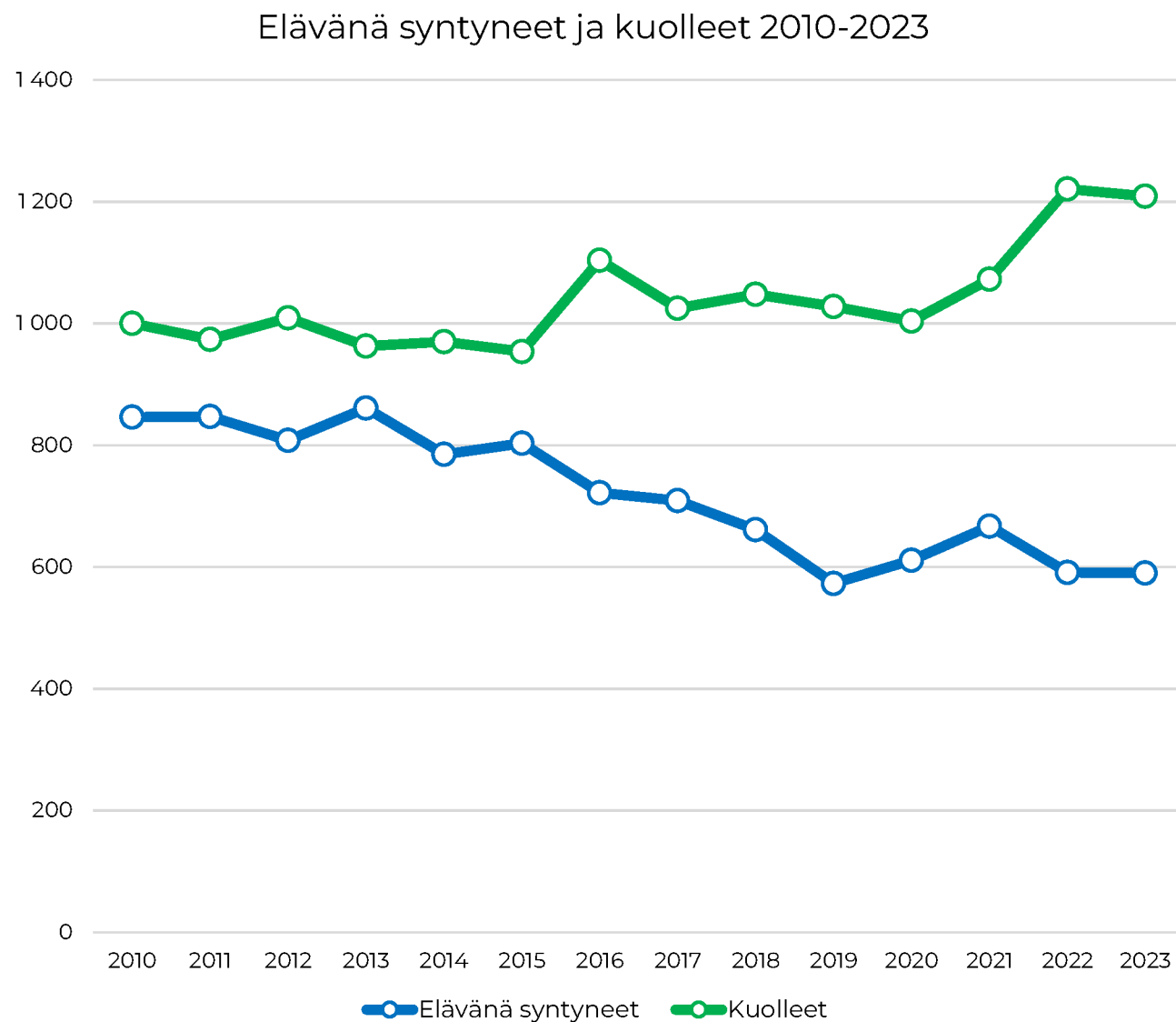
Väestönkehitys 2010-2023	Väestö 2010	Väestö 2023	Väestönmuutos 2010-2023
Keskusta	13 228	15 308	+2 080
Tiilimäki	742	803	+61
Uusikoivisto	2 141	1 916	-225
Karjalankatu	15	15	0
Koivula-Herralahdi	1 869	1 654	-215
Aittaluoto	5	2	-3
Tiilinummi-Päärnäinen	2 614	2 372	-242
Karjaranta	8	256	+248
Käppärä	1 234	1 120	-114
Isomäki	2	1	-1
Lentoasema	4	8	+4
Honkaluoto	162	113	-49
Pinomäki	170	150	-20
Lattomeri	485	446	-39
Niittumaa	552	471	-81
Etu-Amerikka	263	232	-31
Hankreeti	262	260	-2
Liikastemäki	399	345	-54
Klasipruuki-Pappilannahde	63	556	+493
Tiiliruuki	47	36	-11
Paratiisimäki	660	552	-108
Liinaharja	1 745	1 637	-108
Leppäkorpi	1 291	1 133	-158
Tuorsniemi	1 011	1 491	+480
Musa	1 074	1 022	-52
Vähärauma	2 776	2 488	-288
Viikinäinen	608	1 075	+467
Pietniemi	1 776	1 560	-216
Preiviiki	254	203	-51
Makholma	95	77	-18
Viasvesi	201	183	-18

Väestönkehitys 2010-2023	Väestö 2010	Väestö 2023	Väestönmuutos 2010-2023
Kuumainen	69	53	-16
Ulasoori-Tikkula	178	169	-9
Aittaluodon teollisuusalue	0	0	0
Impola	1 258	1 138	-120
Vanha-Koivisto	2 849	2 560	-289
Lukkarinsanta	1 899	1 757	-142
Kartano-Harmaalinna	1 719	1 504	-215
Mikkola	34	18	-16
Metallikylä	160	168	+8
Sampola	2 605	2 325	-280
Väinölä	2 799	2 584	-215
Koivistonluoto	988	904	-84
Sunniemi	203	169	-34
Isojoenranta	610	560	-50
Murtosenmutka	810	1 160	+350
Toejoki	3 375	3 078	-297
Hyvelä-Perko	530	502	-28
Isosanta	1 003	920	-83
Hyvelänviiki	678	716	+38
Lotskeri	493	662	+169
Luodot	4	2	-2
Pormestarinluoto	2 588	2 467	-121
Tuulikylä	512	714	+202
Ruosniemi	3 036	3 020	-16
Järvikylä	330	299	-31
Luotsinmäki	6	1	-5
Lyttylä-Toukari	739	645	-94
Paarnoori	262	215	-47
Kyläsaari	1 191	1 048	-143
Uusiniitty	954	840	-114
Hölinkulma-Metsäkulma	245	212	-33

Väestönkehitys 2010-2023	Väestö 2010	Väestö 2023	Väestönmuutos 2010-2023
Enäjärvi	1 094	947	-147
Metsämaa	940	900	-40
Yyteri-Kaanaa	1 026	901	-125
Rieskala-Pihlava	2 134	1 814	-320
Huvilaranta	160	132	-28
Uniluoto-Levo	524	399	-125
Reposaari	891	728	-163
Katava	75	63	-12
Mäntyluoto-Kaanaankorpi	1	2	+1
Lampaluoto	131	64	-67
Tahkoluoto	7	0	-7
Selkämeri	0	0	0
Kellahti	437	368	-69
Mustalahti-Pörkholma	96	81	-15
Ämttöö	49	34	-15
Peitto-Sahakoski	65	59	-6
Ahlainen-Lamppi	597	470	-127
Pohjajoki	138	104	-34
Lampinkartano-Pirttijärvi	71	64	-7
Koliahde	95	79	-16
Lehtola	351	281	-70
Söörmarkku	326	383	+57
Länsimetsä	495	451	-44
Hakalanvainio	694	624	-70
Mäntylä	474	504	+30
Lahdenmaa-Poikeljärvi	1 816	1 583	-233
Finpyy-Kartano	1 154	1 123	-31
Harjakangas-Lassila	616	496	-120
Myöntäjä-Kalliala-Riiho-Riuttala	728	633	-95
Susikoski	807	630	-177
Salaplakkari	420	365	-55

Elävänä syntyneet ja kuolleet

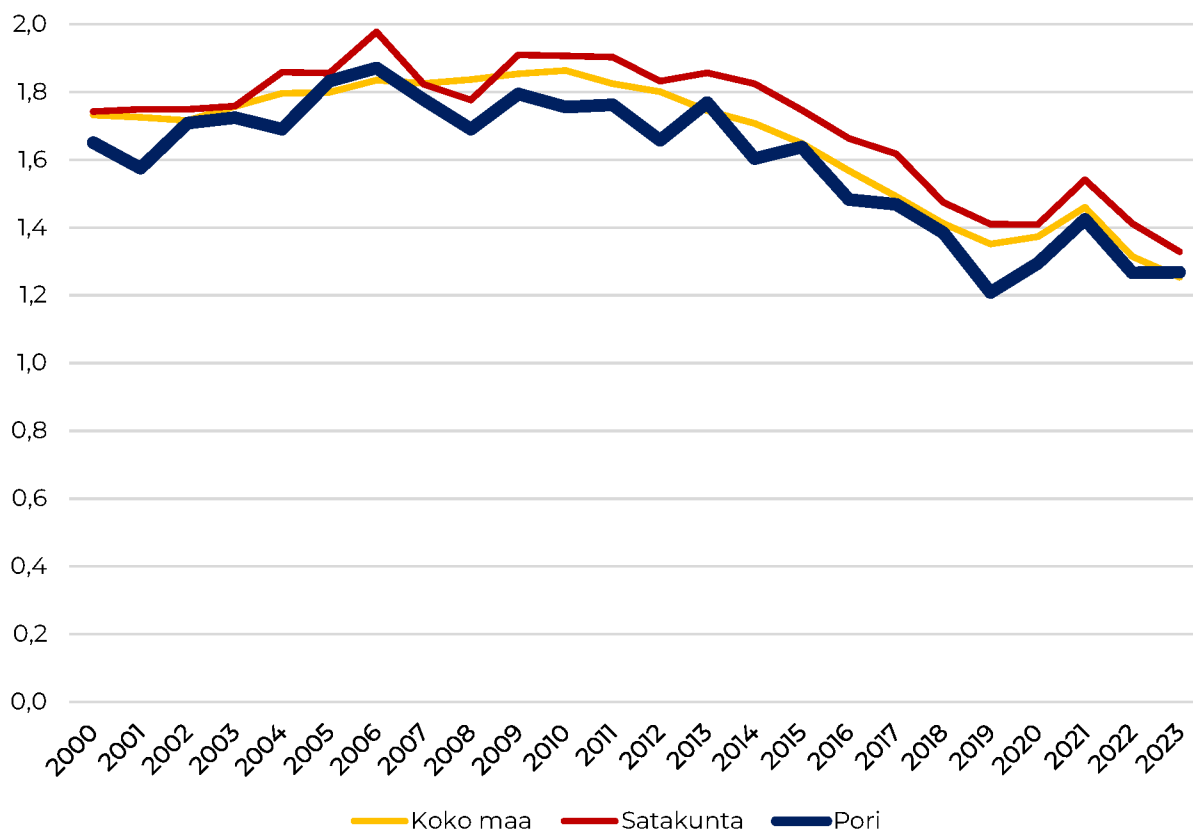
- **Porissa syntyi yhteensä 10 074 henkilöä ja kuoli 14 582 henkilöä vuosien 2010-2023 aikana.**
- **Syntyneiden määrä aleni merkittävästi ajanjakson aikana useimpien muiden kuntien tavoin.** 2010-luvun alkupuoliskolla Porissa syntyi keskimäärin 829 lasta vuodessa, kun taas 2020-luvun aikana enää keskimäärin 615 lasta vuodessa.
- **Kuolleiden määrä on kasvanut samanaikaisesti ajanjakson aikana.** 2010-luvun alkupuoliskolla Porissa kuoli keskimäärin 983 henkilöä vuodessa, kun taas 2020-luvun aikana keskimäärin 1 127 henkilöä vuodessa, joskin vuosina 2022-2023 kaupungissa oli ns. ylikuolleisuutta, eli odotettua suurempaa kuolleisuutta.
- Porin syntyneiden ja kuolleiden kehitys samankaltainen kuin muillakin yli 50 000 asukkaan kaupungeilla muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. **Kuolleiden määrän kasvu on seuraus väestön ikääntymisestä, syntyneiden määrän lasku johtuu taas yksilötason syntyvyyden laskusta** (ks. kokonaishedelmällisyytluku seuraavalta dialta).

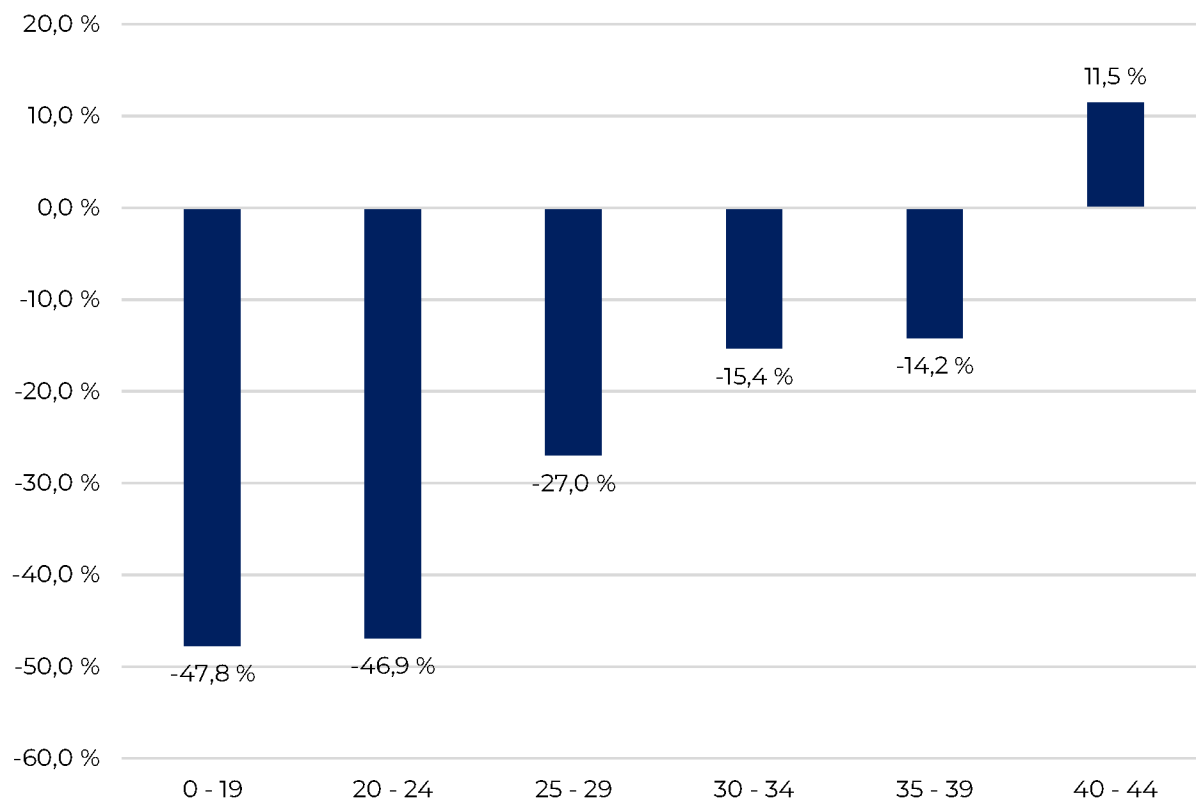
Lähde: Tilastokeskus, StatFin; muuttoliike

Porin kokonaishedelmällisyys- luvun* kehitys

Porin, Satakunnan ja koko maan
kokonaishedelmällisyysluku 2000-2023

Muutos erikoishedelmällisyysluvussa 2010-luvun
alku vrt. 2020-luvun alku (Pori)

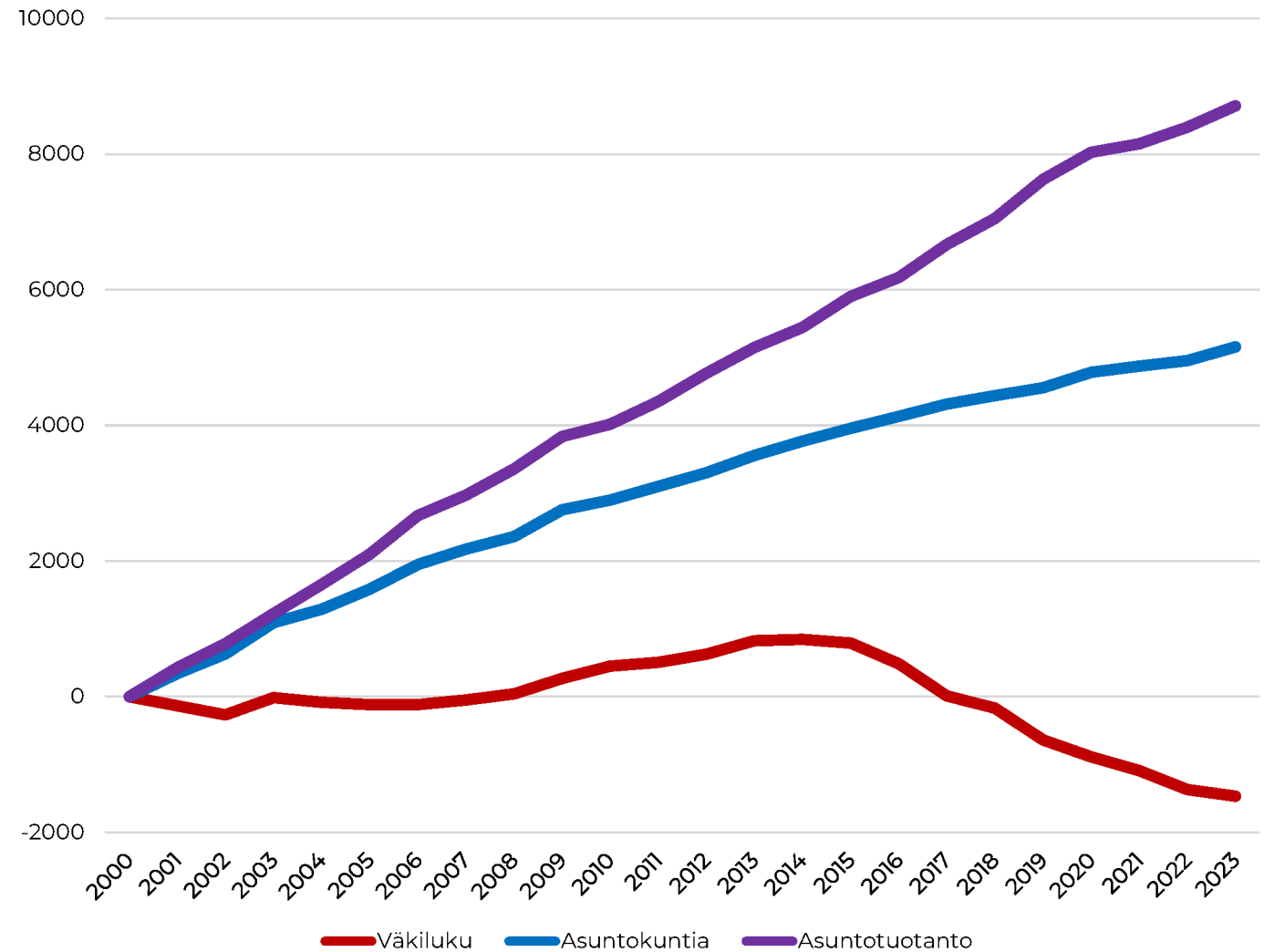
*Kokonaishedelmällisyysluku kuvaa, kuinka monta lasta naista kohden syntyi koko hedelmällisen kauden aikana (yleensä ikävuodet 15-49), jos syntyvyys pysyisi ko. vuoden tasolla.

Lähde: Tilastokeskus, statfin: syntyneet, luokittelu MDI.

Porin asuntotuotanto, väestönkehitys ja asuntokuntien kehitys

- Kuviossa on tarkasteltu asuntokuntien, väestön ja asuntotuotannon kumulatiivista kehitystä 2000-luvulla.
- **Väestönkehitys ja asuntokuntien kehitys eroaa Porissa merkittävästi**, kuten myös muussa maassa. Vaikka kaupungin väestöpohja on supistunut ajanjakson aikana ja etenkin 2010-luvun puolivälin jälkeen kehitys on ollut heikkoa, **asuntokuntien määrä on jatkanut merkittävää kasvua**.
- **Asuntokuntien väestöä vahvempi kehitys korostaa asuntotuotannon tarvetta myös supistuvan väestön toimintaympäristössä**. Ero väestön- ja asuntokuntien kehityksessä on seuraus asuntokuntien kokorakenteen muutoksesta (asuntokunnat ovat aiempaa pienempiä).
- **Kaupungissa valmistuu noin kaksi asuntoa yhden asuntokunnan kasvua kohden**. Ero johtuu osin poistumasta, mutta myös Porin sisäisen kehityksen eroista. Suhdeluku on hieman korkeampi kuin keskimääräisessä vastaavassa kaupungissa.

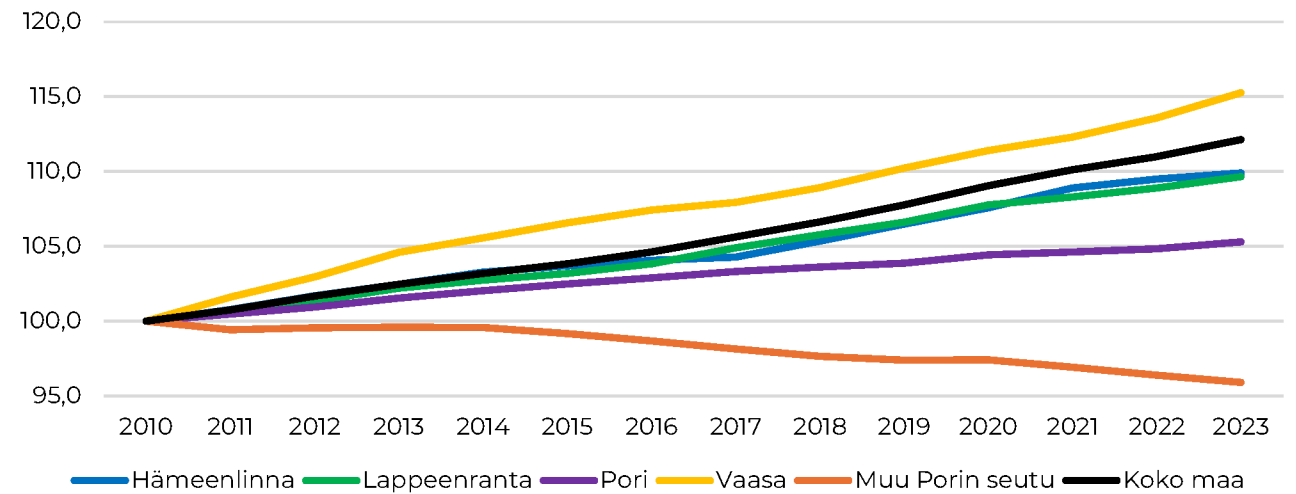
Asuntotuotannon, väestönkehityksen ja asuntokuntien kehityksen suhde (kumulatiivinen kehitys 2000-2023)

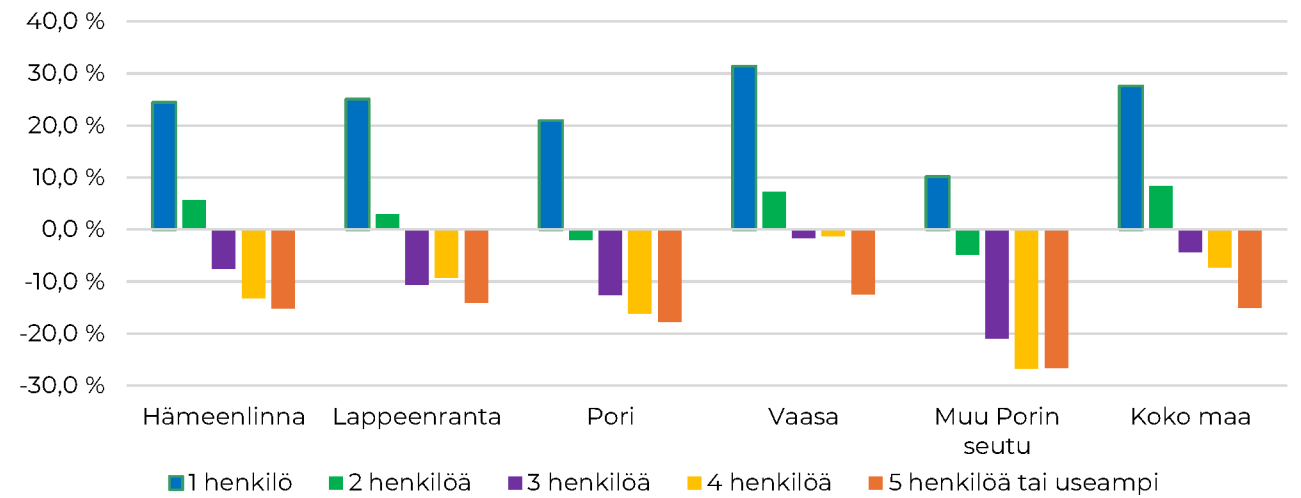
Asuntokuntien kehitys kokoluokittain

- **Porissa asuntokuntien määrä kasvoi 2 258 asutokunnalla eli 5,3 prosentilla vuosien 2010-2023 aikana.** Porissa asuntokuntien määrä kasvoi suhteellisesti mitattuna vähemmän kuin verrokkikaupungeissa tai koko maassa ajanjakson aikana.
- **Koon perusteella kuitenkin vain yhden henkilön asutokuntien määrä kasvoi.** Asutokuntien supistuminen oli suhteellisesti tarkasteluna sitä voimakkaampaa Porissa mitä suurempi asutokuntien henkilömäärä oli.
- Asutokuntien kehitys kokoluokan mukaan erosi myös hieman Porin ja verrokkikaupunkien sekä koko maan välillä.
- **Verrokkikaupungeissa ja koko maassa asutokuntien määrä kasvoi yhden henkilön lisäksi myös kahden henkilön asutokunnissa toisin kuin Porissa.** Kaikissa tarkastelussa olevilla alueilla asutokuntien määrä laski kuitenkin suuremmissa asutokunnissa.
- **Mualla Porin seudulla asutokuntien määrä laski 986 asutokunnalla eli 4,1 prosentilla vuosien 2010-2023 aikana. Asutokuntien määrä kasvoi vain yhden henkilön asutokunnissa.**

Asutokuntien kehitys 2010-2023, indeksoitu 2010=100

Asutokuntien muutos (%) kokoluokan mukaan 2010-2023

2. Ennakoitu väestönkehitys

Väestöskenaarioiden olettamat

Skenaario	Pohjaolettama	Syntyvyyden olettamana	Kuolleisuuden olettamana	Maan sisäisen muuttoliikkeen olettamat	Kansainvälinen muuttoliike	Lopputulos
Heikentyvä kehitys	Porin tuleva väestönkehitys seuraa aiemman kehityksen heikompia vuosia. Pessimistisin tulevaisuuskuva.	2020-luvun keskimääräinen syntyvyys, kieliryhmittäin mallinnettuna.	Ikäryhmittäiset kuolemanvaarat, elinikä nousee 2010-lukua vastaavasti, huomioitu 2020-luvun kehitys	Tulo- ja lähtömuutto vuosien 2015-2023 muuttoliikkeestä, maltillinen painotus heikommissa vuosissa. Kieliryhmittäinen mallinnus erikseen.	Maahan- ja maastamuutto jää matalammalle tasolle – laskettu vuosien 2018-2022 keskitason pohjalta.	Väestö vähenee merkittävästi.
Perusmalli	Porin tuleva väestönkehitys seuraa keskipitkän aikavälin vahvemman kehityksen vuosia. Olettaa korkean maahanmuuton jatkuvan. ”Neutraali” tulevaisuuden kuva.	Sama kuin yllä	Ikäryhmittäiset kuolemanvaarat, elinikä nousee 2010-lukua vastaavasti, huomioitu 2020-luvun kehitys	Tulo- ja lähtömuutto vuosien 2015-2024 muuttoliikkeestä, maltillinen painotus vahvemmissa vuosissa. Kieliryhmittäinen mallinnus erikseen.	Maahanmuutto jää viimevuosien korkealle tasolle – laskettu vuosien 2022-2023 pohjalta, ilman ukrainalaisten vaikutusta.	Väestö vähenee hieman
Tavoite -skenaario	Olettamana on Pori 90 000 asukkaan kaupunkina vuonna 2040. Tavoite saavutetaan voimakkaalla maahanmuutolla, kasvavalla tulomuutolla ja vähenevällä lähtömuutolla.	Sama kuin yllä	Ikäryhmittäiset kuolemanvaarat, elinikä nousee 2010-lukua vastaavasti	Pohjana sama kuin perusmalli. Tavoitteen kasvu saavutetaan osin vahvistuvalla vetovoimalla ja pitovoimalla. Kieliryhmittäisessä mallinnuksessa on oletettu <u>vieraskielisten lähtöalttiuden laskevan kotimaisten kieliryhmien tasolle.</u>	Olettamana on vuosittainen 700 henkilön muuttovoitto ulkomailta – vastaa vuoden 2023 muuttovoittoa (sis. ukrainalaiset).	Väestö kasvaa voimakkaasti

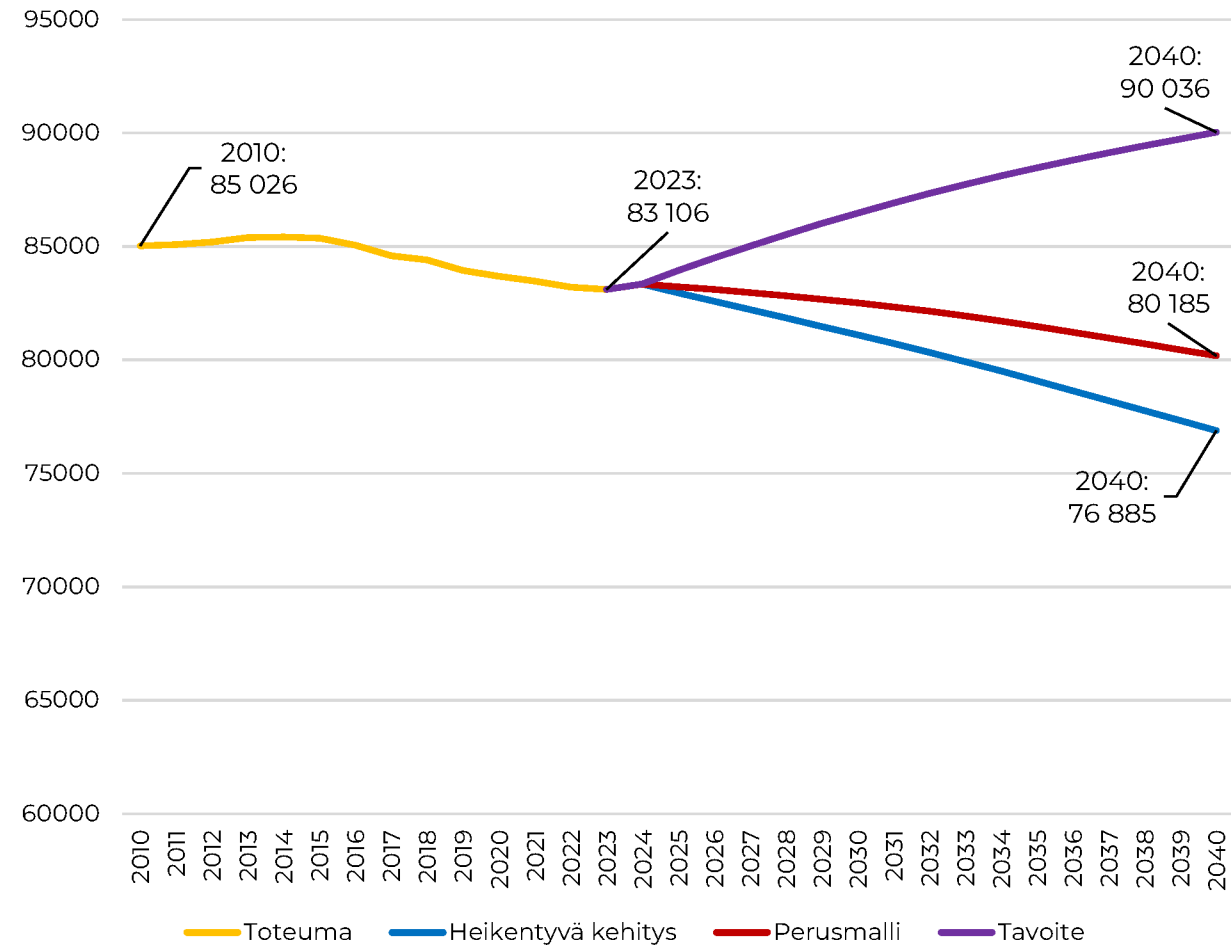
Porin väestönmuutos eri tulevaisuuden skenaarioissa

Kuviossa on tarkasteltu toteutunutta ja ennakoitua väestönkehitystä kolmessa skenaariossa. Kaikki skenaariot pohjaavat samaan malliin, jossa erona ovat olettavat maahanmuutosta ja maan sisäisestä muuttoliikkeestä.

- **Perusmalli skenaariossa kaupungin väestö vähenee noin 80 000 asukkaaseen vuoteen 2040 mennessä.** Vuositason muutos on selvästi negatiivinen, mutta hillitympi kuin 2010-luvun lopussa. **Vuosien 2023-2040 aikana väestö vähenee 2 900 henkilöllä eli 3,5 prosentilla.**
- **Heikentyvän kehityksen skenaariossa kaupungin väestö vähenee 76 900 asukkaaseen vuoteen 2023 mennessä.** Kehitystrendi on ajanjakson alussa hieman 2010-luvun loppua negatiivisempi, mutta kiihtyy ajanjakson aikana kuolleiden määrän kasvaessa. **Vuosien 2023-2040 aikana väestö vähenee 6 200 henkilöllä eli 7,5 prosentilla.**
- **Tavoite –skenaariossa olettamana on 90 000 asukkaan Pori vuonna 2040.** Tämä vaatisi täysin poikkeavan muutoksen suhteessa aiempaan väestönkehitykseen ja kaupungin väestön tulisi kasvaa 6 900 henkilöllä. Tämän saavuttaminen vaatisi huomattavia muutoksia, käytännössä jo hieman optimistisen perusmallin päälle tarvittaisiin lähes 10 000 henkilön väestönkasvu vuoteen 2040 mennessä.

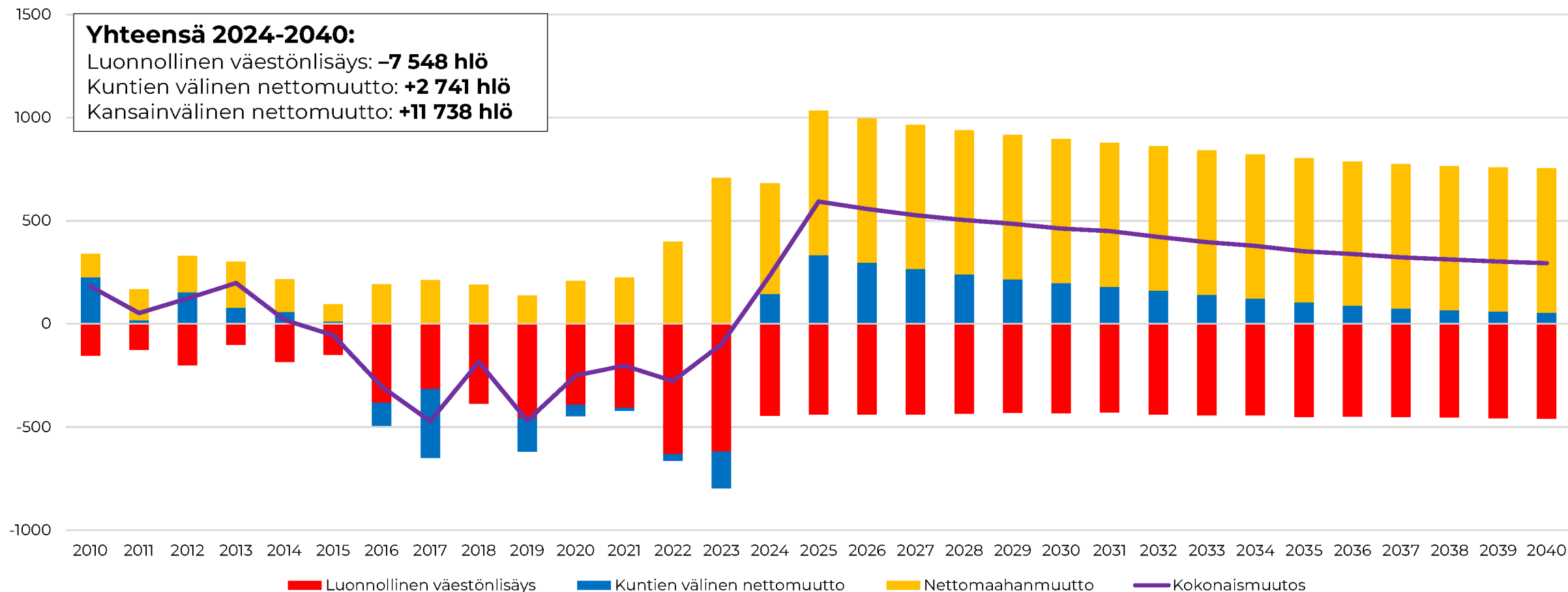
→ Kaikissa skenaarioissa kuolleiden kasvava määrä ja hyvin negatiivinen luonnollinen väestönlisäys haastaa väestönkehitystä.

Porin väestönkehitys 2010-2040

Väestönmuutoksen rakenne – Tavoite skenaarion vaatima kehitys

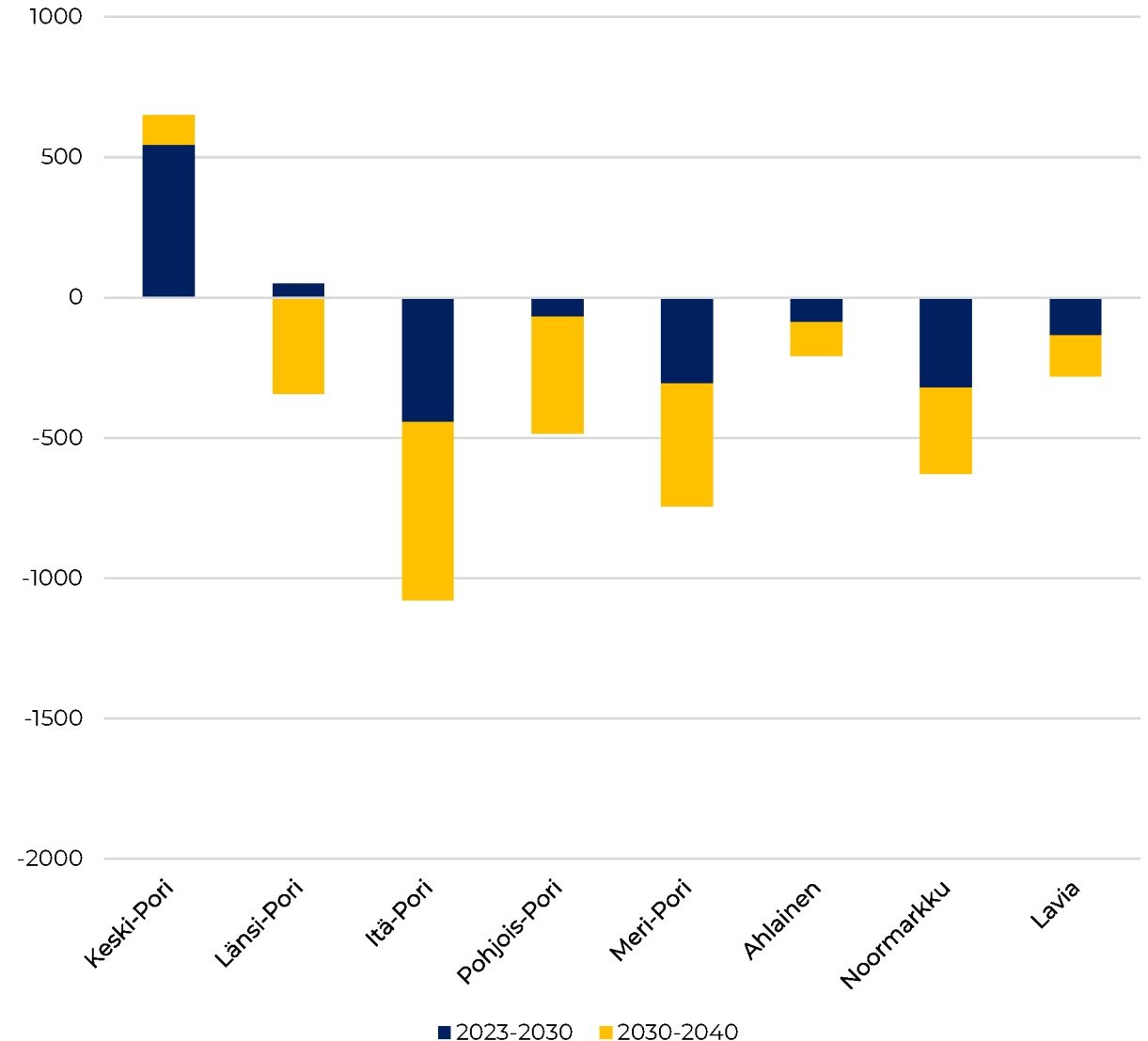
Tavoite -skenaarion mukaisen kehityksen väestönkehityksen osatekijät 2010-2040

Palvelualueittainen väestönkehitys, perusmalli

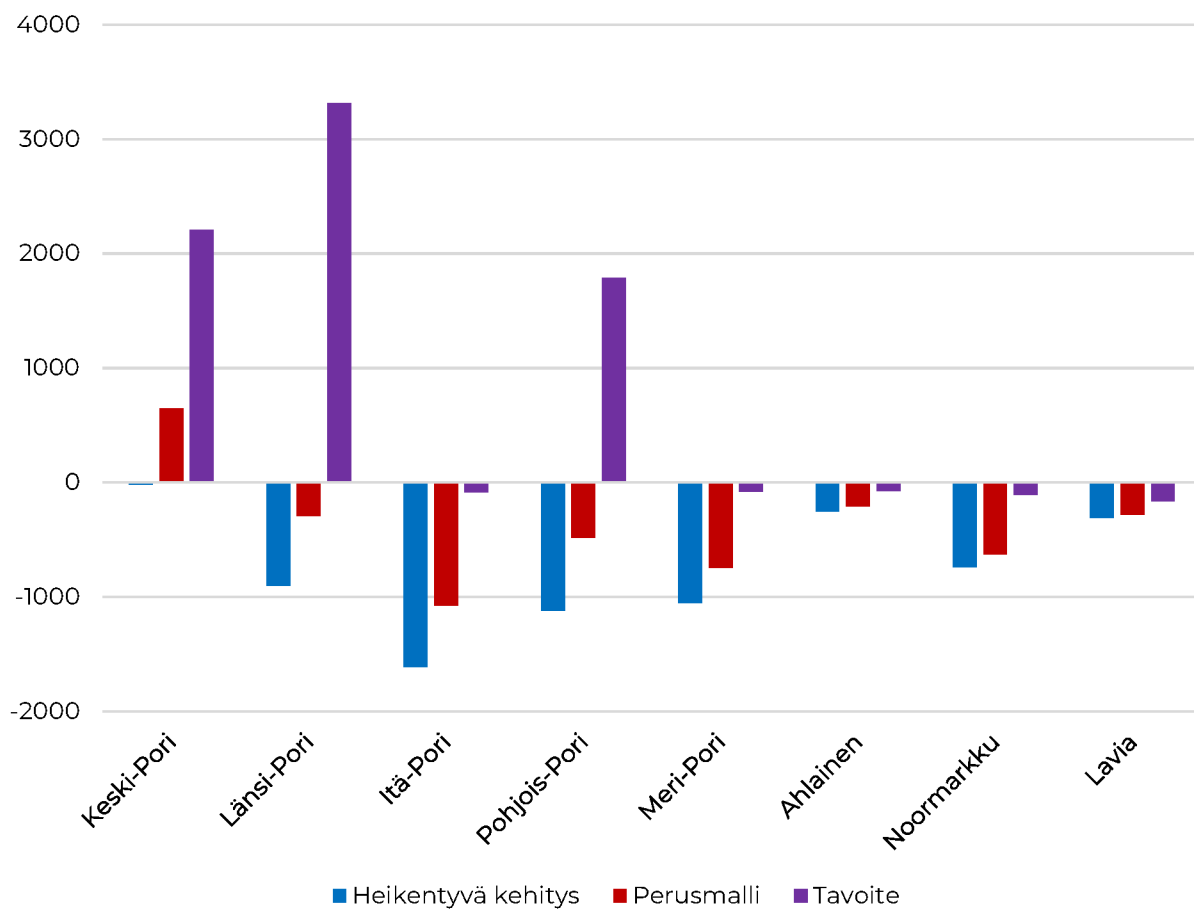
- **Vaikka Porin väestö vähenee kohtuullisesti perusmallissa, Keski-Porin väkiluku kasvaa yhä vuosien 2023-2040 aikana,** etenkin 2020-luvulla. Kasvu painottuu etenkin Keskustan tilastoalueelle, joskin millään Keski-Porin tilastoalueella ei tapahdu merkittävää supistumista. 2030-luvulla kohonnut kuolleiden määrä painaa kehitystä heikommaksi. Keski-Pori kasvaa 2020-luvulla myös heikentyneen kehityksen skenaariossa ja olisi yksi merkittävimmistä kasvun pisteistä tavoite –skenaarioissa.
- **Myös Länsi-Porin alueella väestö kasvaa hieman 2020-luvulla perusmallissa, mutta kehitys on alueen sisällä vahvasti eriytynyttä.** Kasvua tapahtuisi etenkin Karjarannan ja Klasipruuki-Pappilanahteen alueilla, kun taas esimerkiksi Vähärauman, Pietniemen ja Leppäkorven väestöpohja laskee. Heikommassa skenaariossa Länsi-Porin kehitys heikkenee merkittävästi, kun taas tavoite –skenaariossa Länsi-Pori on eniten kasvava palvelualue.
- **Perusmallissa muiden alueiden väestöpohja laskee.** Pohjois-Porin muutos on kuitenkin hillitty ja alueella esim. Murtosenmutkan ja Tuulikylän alueilla ennakoidaan tapahtuvan kasvua. Tavoite –skenaariossa alue kasvaisi voimakkaasti. **Itä-Porin kehitys on selvästi muuta ydinkaupunkia heikompaa,** etenkin lähiöalueiden haastavan kehityksen takia. Myös Meri-Porissa väestö vähenee merkittävästi, joskin paikallisesti alueella voi tapahtua maltillista kasvua.
- **Liitoskuntien väestönkehitys jää huomattavasti heikommaksi perusmallissa,** eikä näillä alueilla tapahdu merkityksellistä kasvua edes tavoite –skenaarioissa. Noormarkun kehitys on jossain määrin Ahlaista ja Laviaa vahvempaa, mutta yhä vahvasti negatiivista.

Väestönmuutos 2023-2040 perusmalli - skenaariossa

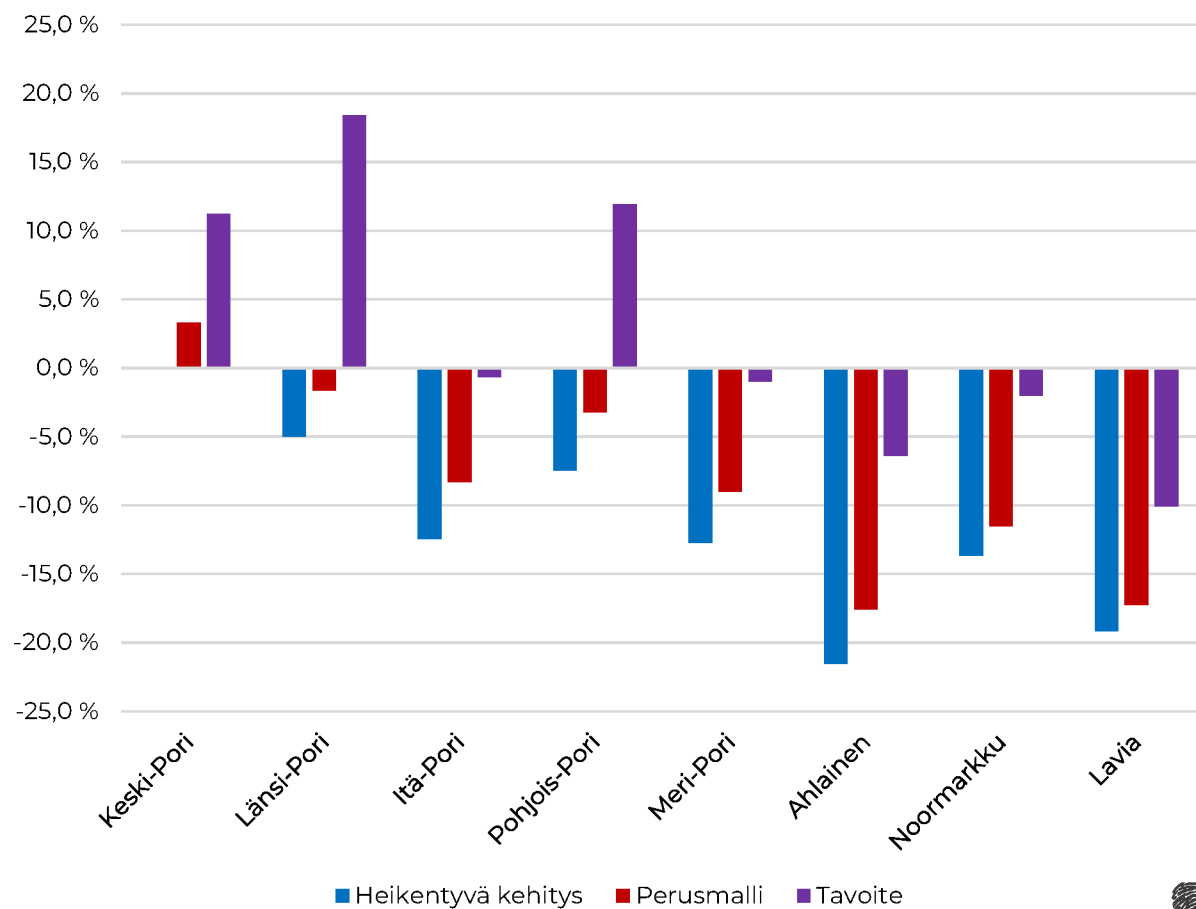

Palvelualueittainen kehitys vertailtuna

Väestönmuutos 2023-2040

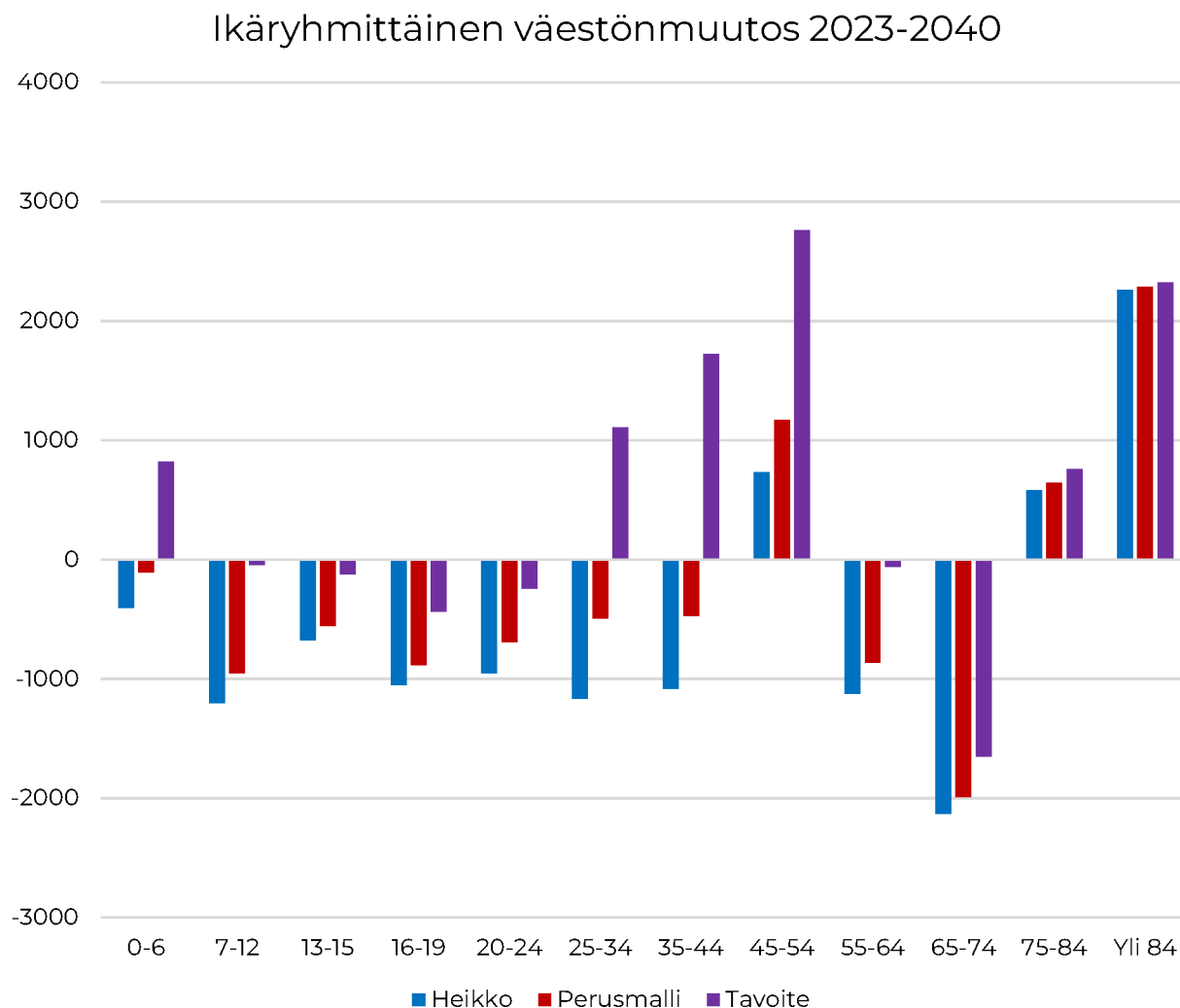

Väestönmuutos 2023-2040 (%)

Ikärakenteen kehitys 2023-2040

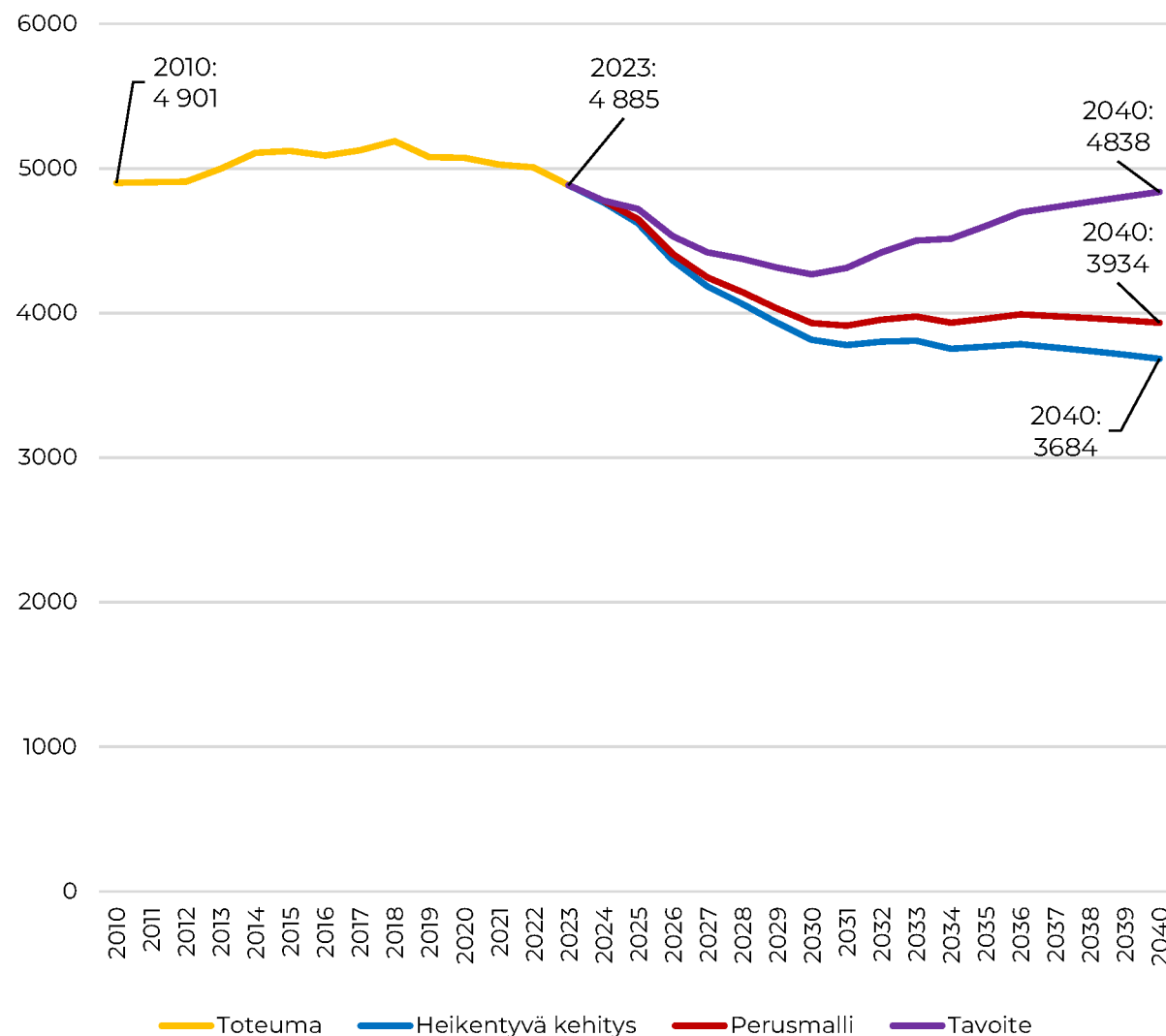
- **Lasten ryhmässä** etenkin 2020-luvun kehitys on kaikissa skenaarioissa heikkoa nopeasti laskeneen syntyvyyden takia. Heikentyvän kehityksen skenaariossa, mutta myös perusmallin skenaariossa kehitys jää hyvin negatiiviseksi ajanjakson aikana ja **Porissa on huomattavasti aiempaa vähemmän lapsia vuonna 2040.** Huomionarvoisesti perusmallissa syntyneiden määrä laskee, vaikka syntyvyys ei laskisi. **Tavoite –skenaariossa lasten määrä kasvaa,** mutta koululaisikäluokat jäävät yhä nykyistä pienemmäksi vuonna 2040.
- **Työikäisten kehitys on voimakkaasti riippuvaista maan sisäisestä ja etenkin kansainvälisestä muuttoliikkeestä.** Heikon kehityksen skenaariossa työikäisten määrä laskee voimakkaasti, jopa 4 600 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä. Perusmallissa supistuminen on myös merkittävää, työikäisten määrä vähenee vuosien 2023-2040 aikana 2 250 henkilöllä. **Tavoite –skenaarion toteutuminen kasvattaisi työikäisten määrää 4 800 henkilöllä-**
- **lääkkään väestön kehitys on lähes identtistä kaikissa skenaarioissa** – toisin sanoen väestönkehityksen tahdilla ei ole merkityksellistä vaikutusta yli 74-vuotiaan väestön kehitykseen. **Jokaisessa tulevaisuuden kuvassa kaupungin hyvin iäkäs väestö kasvaa merkittävästi,** 2020-luvulla kasvu painottuu 75-84-vuotiaisiin, 2030-luvulla yli 84-vuotiaisiin. Tämä kehitys on käytännössä vääjäämätöntä ennustejakson aikana.

Alakouluikäisten ennakoitu kehitys

- Alakouluikäisten määrä on ollut Porissa 2010-luvulla suhteellisen stabiili, joskin 2020-luvulla ikäryhmä on supistunut hieman. **2020-luvun aikana alakouluikäisten määrä lähes romahtaa 2010-luvun matalan syntyvyyden takia.**
- Muissa kuin tavoite –skenaariossa alakouluikäisten määrä putoaa jopa 1 000 henkilöllä vuoteen 2030 mennessä (-20 %).** Tämä kehitys on suhteellisen varma, sillä vaatisi täysin poikkeuksellista muuttoliikettä, jotta syntyvyyden laskun tuottama pudotus tulisi korvattua.
- 2030-luvulla ikäryhmän kehitys tasaantuu, jos syntyvyyden lasku päättyy.** Kuitenkin heikentyvän kehityksen skenaariossa ikäryhmä supistuu yhä maltillista vauhtia. **Ilman syntyvyyden kasvua ikäryhmä jää pysyvästi merkittävästi nykyistä pienemmäksi.**
- Vaikka tavoite –skenaarion nopea väestönkasvu toteutuisi, alakouluikäisten määrä vähenee silti 620 henkilöllä vuoteen 2030 mennessä, eikä saavuta nykytasoa ilman syntyvyyden kasvua vuoteen 2040 mennessä.**

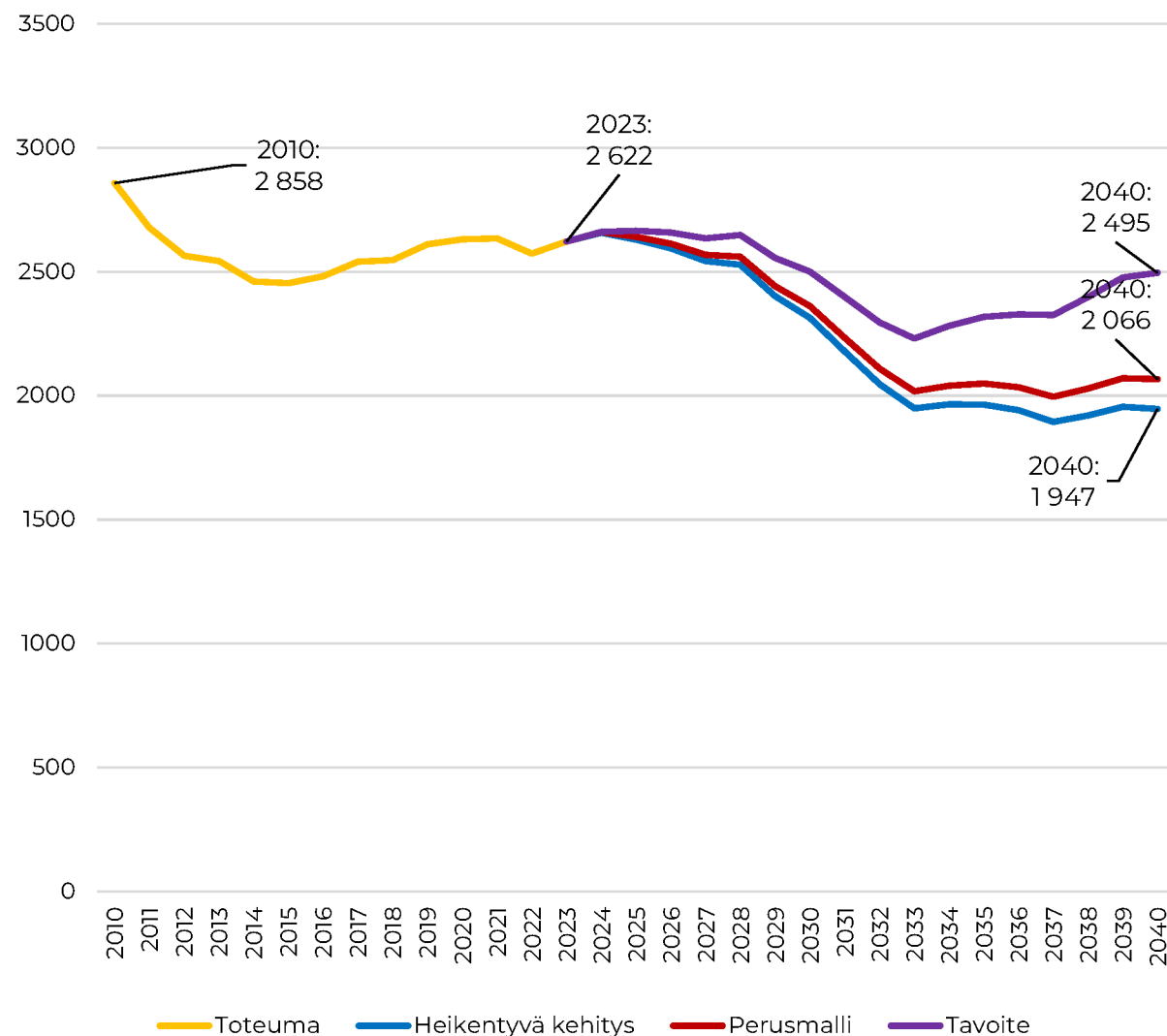
Alakouluikäisten kehitys 2010-2040

Yläkouluikäisten ennakoitu kehitys

- Yläkouluikäisten kehitys on ollut 2010-luvulla vaihtelevaa ja seuraa lähinnä aiempia syntyvyyden vaihteluita. Viime vuosina ikäryhmä on kasvanut Porissa hillitysti.
- Hillitty kasvu vaihtuu 2020-luvun aikana maltilliseen supistumiseen ja **2030-luvun taitteessa ikäryhmä alkaa supistumaan hyvin nopeasti**. Yläkouluikäisten kehitys on alakouluikäisiä vastaavasti negatiivista syntyvyyden laskun takia, mutta muutos tapahtuu hieman pidemmällä ajanjaksolla. **Vuoteen 2036 mennessä yläkouluikäisten määrä vähenee 580 – 680 henkilöllä** perusmalli ja heikentyvä kehitys –skenaarioissa. Tämän jälkeen muutokset ovat pitkälti riippuvaisia lähivuosien syntyvyyden kehityksestä.
- **Alakouluikäisten tavoin ikäryhmän nopea supistuminen on suhteellisen väijäämätöntä vuoteen 2036 asti**, sillä ikäryhmän supistuminen johtuu jo syntyneistä pienistä ikäkohorteista. **Tavoite –skenaarion kuvaaman kasvunkin toteutuessa yläkouluikäisten määrä vähenee noin 300 henkilöllä vuoteen 2036 mennessä** eikä palaudu tarkastelujakson aikana takaisin nykytasolle.

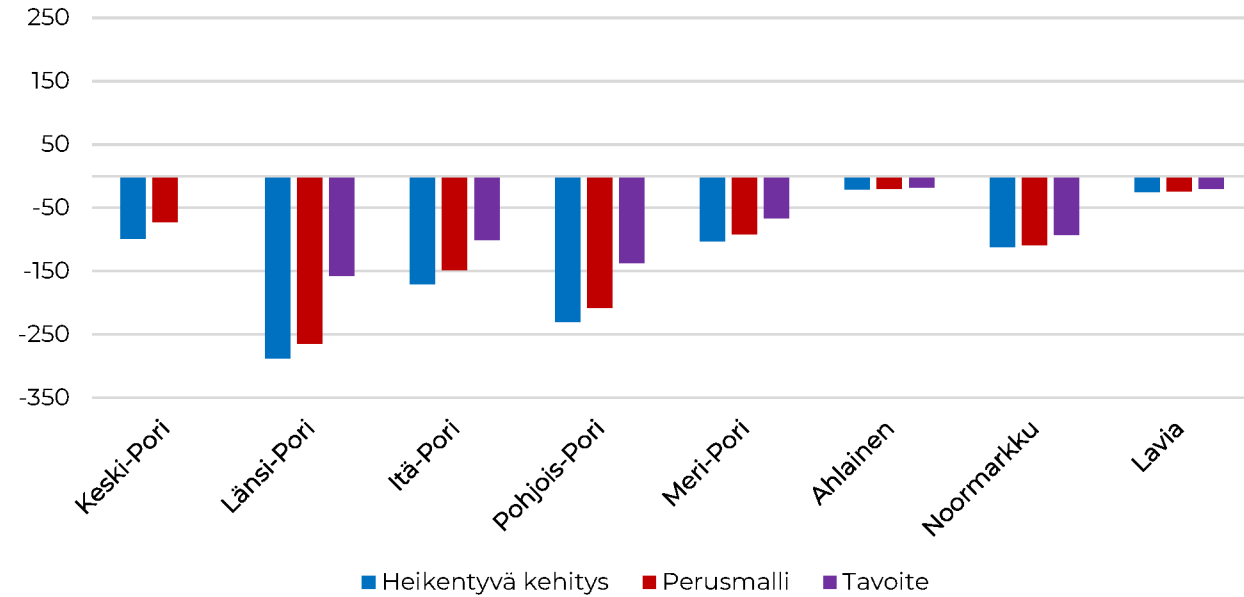
Yläkouluikäisten kehitys 2010-2040

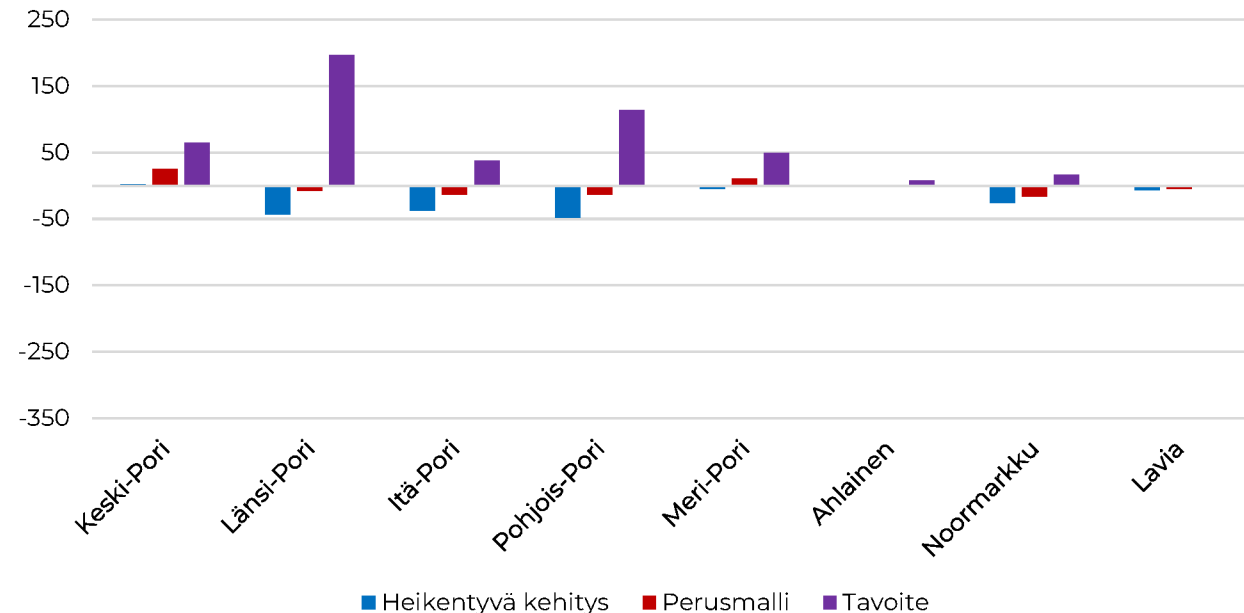
Alakouluikäisten kehitys palvelualueittain

- **Syntyvyyden voimakas lasku 2010-luvulla heijastui koko kaupunkiin ja näkyy alakouluikäisten merkittävänä supistumisena kaikilla palvelualueilla.** Uusi asuntotuotanto (etenkin ok-talojen tuotanto) voi tietyillä alueilla vahvistaa hieman ikäryhmän kehitystä ja tarkemmalla aluetasolla (esim. tilastoalueet) johtaa jopa pieneen kasvuun, mutta **laajempien alueiden tasolla voimakas supistuminen 2020-luvulla on lähes varmaa.**
- **Kaikilla palvelualueilla alakouluikäisten määrä vähenee vähintään noin 15 prosentilla** heikon ja perusmallin mukaisen kehityksen toteutuessa. Maltillisinta suhteellinen kehitys olisi Keski-Porin alueella. **Määrällinen muutos on erityisen raju Länsi- ja Pohjois-Porin alueilla,** suhteellinen muutos on taas suurin liitoskuntien alueella, etenkin Laviassa.
- 2030-luvun kehitys on sidottu aluetason syntyvyyden kehitykseen. **Ilman syntyvyyden kasvua alakouluikäisten määrä on vuonna 2040 kaikilla palvelualueilla nykyistä matalampi.**
- **Edes tavoite –skenaariota toteutumisen ei riitä torjumaan ikäryhmän supistumista 2020-luvulla Keski-Porin ulkopuolella.** 2030-luvulla tässä skenaariossa tapahtuisi merkittävää elpymistä, mutta Keski-Poria ja Länsi-Poria lukuun ottamatta ikäryhmä olisi yhä nykyistä pienempi, vaikka väkiluku kasvaisi 90 000 henkilöön.

7-12-vuotiaat, muutos 2023-2030

7-12-vuotiaat, muutos 2030-2040

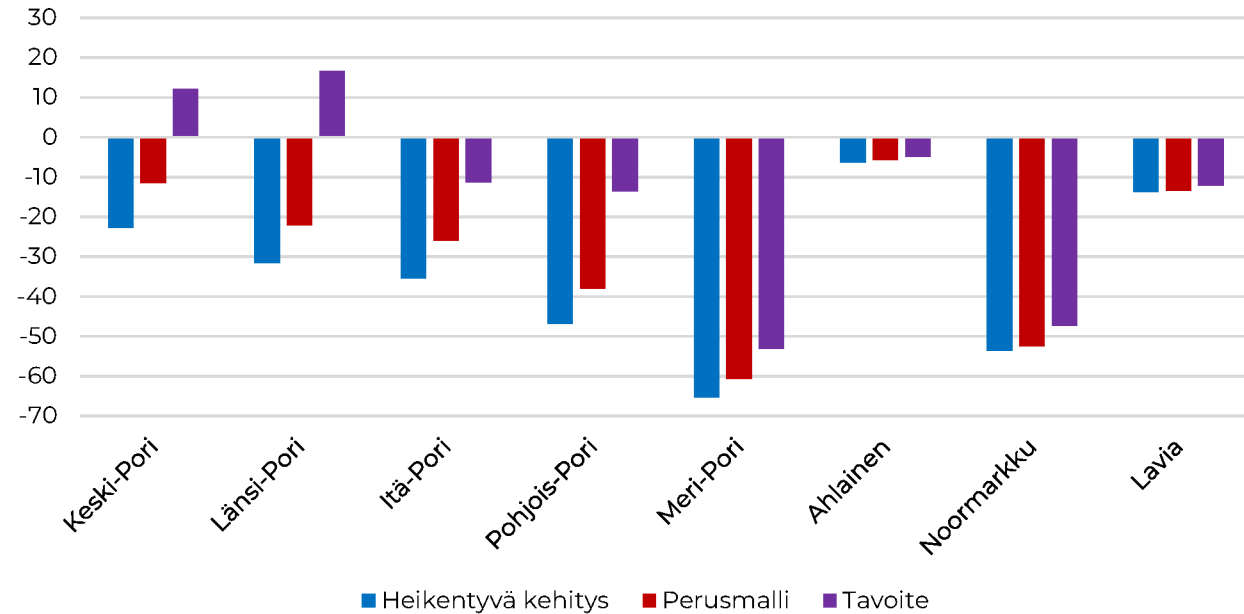

Yläkouluikäisten kehitys palvelualueittain

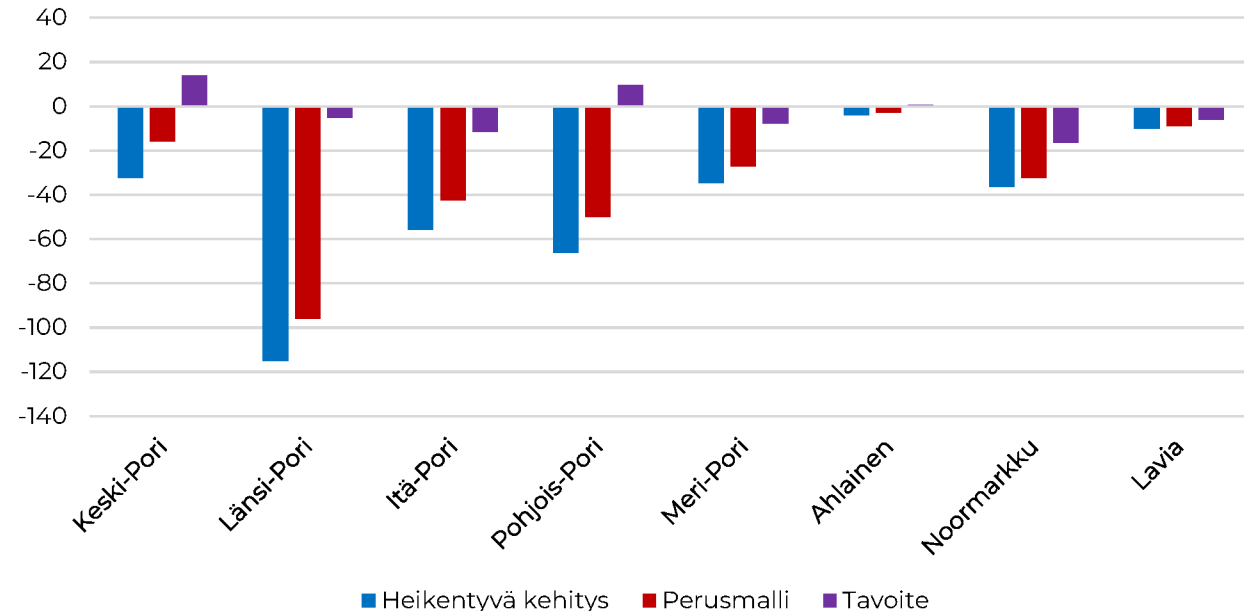
Kuvioissa on tarkasteltu yläkouluikäisten kehitystä vuosien 2023-2030 (ylempi kuvaaja) ja vuosien 2030-2040 aikana (alempi kuvaaja) palvelualueittain. Seuraavalla dialla on kuvattu vastaavaa kehitystä suhteellisesti.

- Perusmallissa ja heikentyvän kehitys skenaariossa yläkouluikäisten määrä vähenee kaikilla Porin palvelualueilla voimakkaasti 2020-luvun lopussa ja 2030-luvun alussa. **Näissä skenaarioissa yläkouluikäisten määrä on kaikilla palvelualueilla vähintään 10 prosenttia nykyistä pienempi vuonna 2040.** Huomionarvoisesti tarkemmalla aluetasolla tapahtuu myös maltillisempia muutoksia, etenkin uuden asuntotuotannon ”pisteissä”.
- Määrällinen supistuminen on 2020-luvulla erityisen voimakasta Noormarkun ja Meri-Porin alueilla, 2030-luvulla taas etenkin Länsi-Porin alueella yläkoululaisten määrä vähenee voimakkaasti. Suhteellinen supistuminen on korostuneen voimakasta liitoskuntien alueella, etenkin Lavialla.
- **Tavoite –skenaariossakin vain Keski- ja Länsi-Porissa ikäryhmä olisi vuonna 2040 hieman nykyistä suurempi.** Etenkin liitoskuntien alueella tässäkin skenaariossa supistuminen olisi hyvin voimakasta.

13-15-vuotiaat, muutos 2023-2030

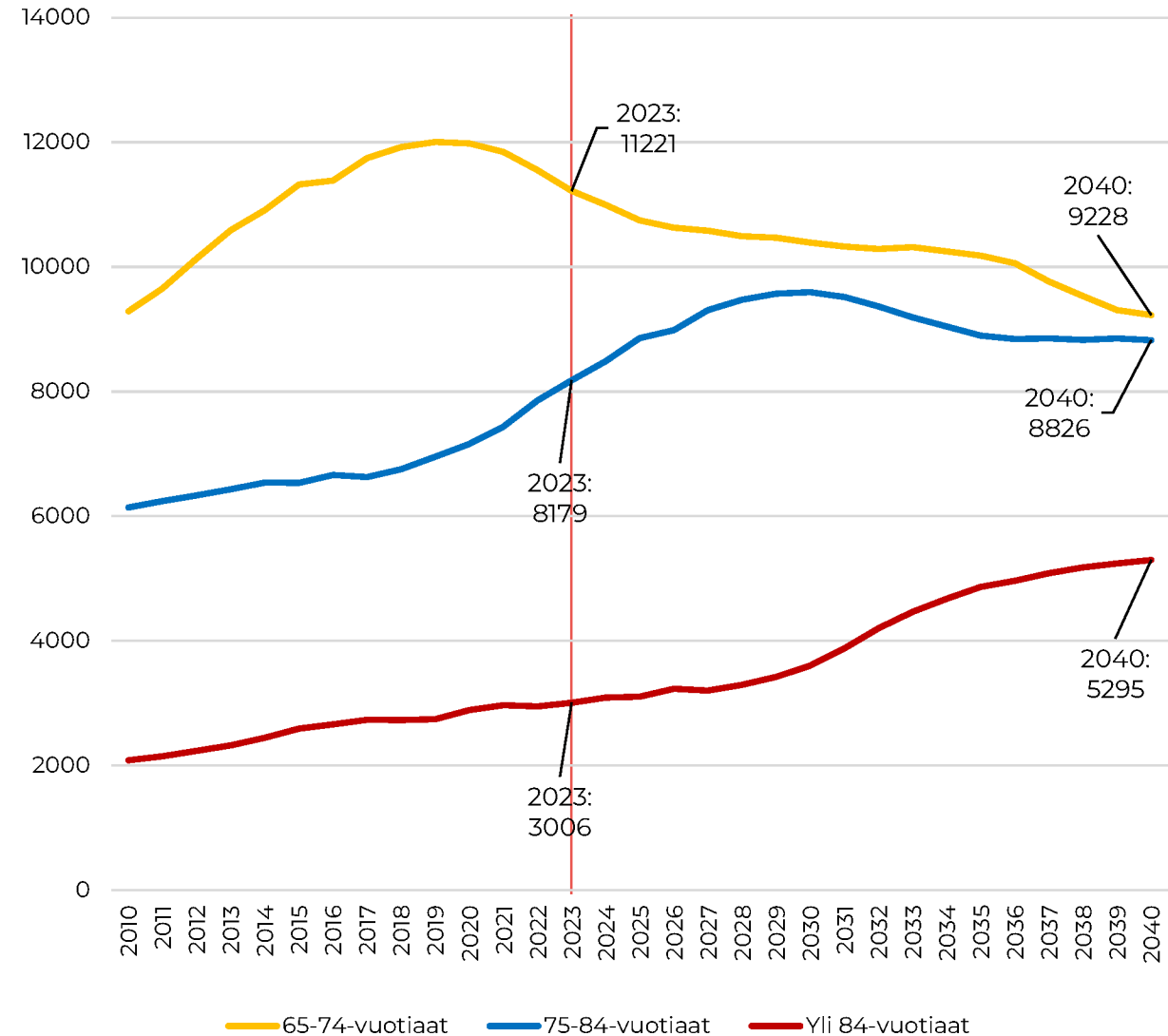
13-15-vuotiaat, muutos 2023-2040

Eläkeikäisten ennakoitu kehitys

- **2010-luvun aikana väestön ikääntyminen tarkoitti etenkin 65-74-vuotiaiden nopeaa kasvua.** Ikäryhmää kasvatti etenkin suurten ikäluokkien siirtyminen eläkeikään. Tämä kasvu kuitenkin taittui 2020-luvun alussa ja ikäryhmä supistuu ennustejakson aikana. Supistuminen on hillittyä 2020-luvulla ja 2030-luvun alussa, mutta kiihtyy 2030-luvun lopussa. Ikäryhmä on jopa 1 900 henkilöä nykyistä pienempi vuonna 2040.
- **Suurten ikäluokkien ikääntyminen näkyy tällä hetkellä 75-84-vuotiaiden nopeana kasvuna.** Ikäryhmä on kasvanut 2020-luvulla jo nopeasti ja jatkaa nopeaa kasvua 2030-luvun alkuun asti. Tämän jälkeen kasvu hidastuu ja ikäryhmä alkaa supistumaan maltillisesti. Lopputuloksena vuonna 2040 Porissa asuu noin 600 ikäryhmään 75-84-vuotiaat kuuluvaa henkilöä nykyistä enemmän.
- **Suurin kasvu ennustejakson aikana tapahtuu yli 84-vuotiaiden määrässä.** Ikäryhmä on kasvanut ja kasvaa 2010- ja 2020-luvuilla tasaisesti. 2030-luvun aikana ikäryhmä alkaa kasvamaan erittäin nopeasti, seuraten muussa maassa tapahtuvaa vastaavaa kehitystrendiä. **Ikäryhmä kasvaa jopa 2 300 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä.**

lääkkäiden ikäryhmien ennakoitu kehitys

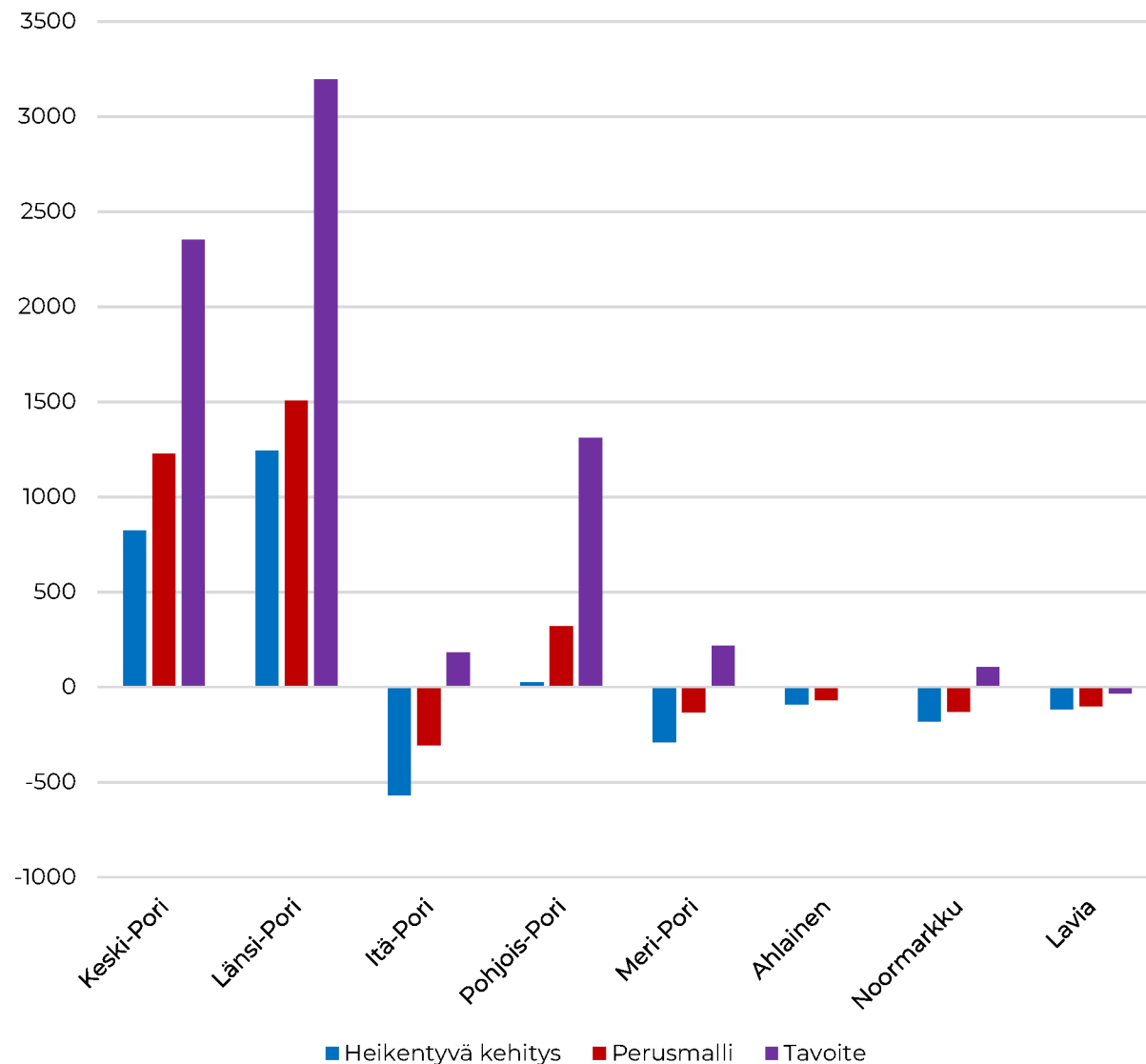

3. Asuntokuntien kehitys ja asuntotuotannon tarve

Porin asuntokuntien kehitys

- Asuntokuntien kehitystä on mallinnettu ns. viitehenkilömallilla, jossa väestö jaetaan asuntokuntiin asuntokunnan vanhimman henkilön iän mukaan. **Malli huomio kaikki ennakoit demografiset ja alueelliset väestörakenteen muutokset**, mutta olettaa saman demografisen ryhmän asumisen preferenssien säilyvän muuttumattomana.
- Kaikissa skenaarioissa (2010-luvun tavoin) asuntokuntien kehitys on huomattavasti vahvempaa kuin väestönkehitys**, sillä asuntokuntien keskikoko pienentyy. Yhä suurempi osa Porin väestöstä asuu aiempaa pienemmissä asuntokunnissa, lisääntyvän yksinasumisen ja perhekoon pienentymisen vuoksi. Väestön ikääntyminen kiihdyttää tätä kehitystä.
- Heikentyvän kehityksen skenaariossa väestö vähenee 6 000 henkilöllä, mutta asuntokuntien määrä kasvaa 8 50 asuntokunnalla.** Kasvu painottuu 2020-luvulle. On hyvin huomionarvoista, että jo heikommassa tulevaisuuden kuvassa Poriin tarvitaan nykyistä suurempi asuntokanta väestön asuttamiseksi.
- Perusmalli –skenaariossa** asuntokuntien määrä kasvaa lähes 2400 asuntokunnalla, väestön vähenemisestä huolimatta. **Tavoite –skenaario** johtaisi taas valtavaan asuntokuntien määrän kasvuun, Porissa asuisi tässä skenaariossa vuonna 2040 lähes 7 300 asuntokuntaa nykyistä enemmän.

Asuntokuntien muutos 2023-2040

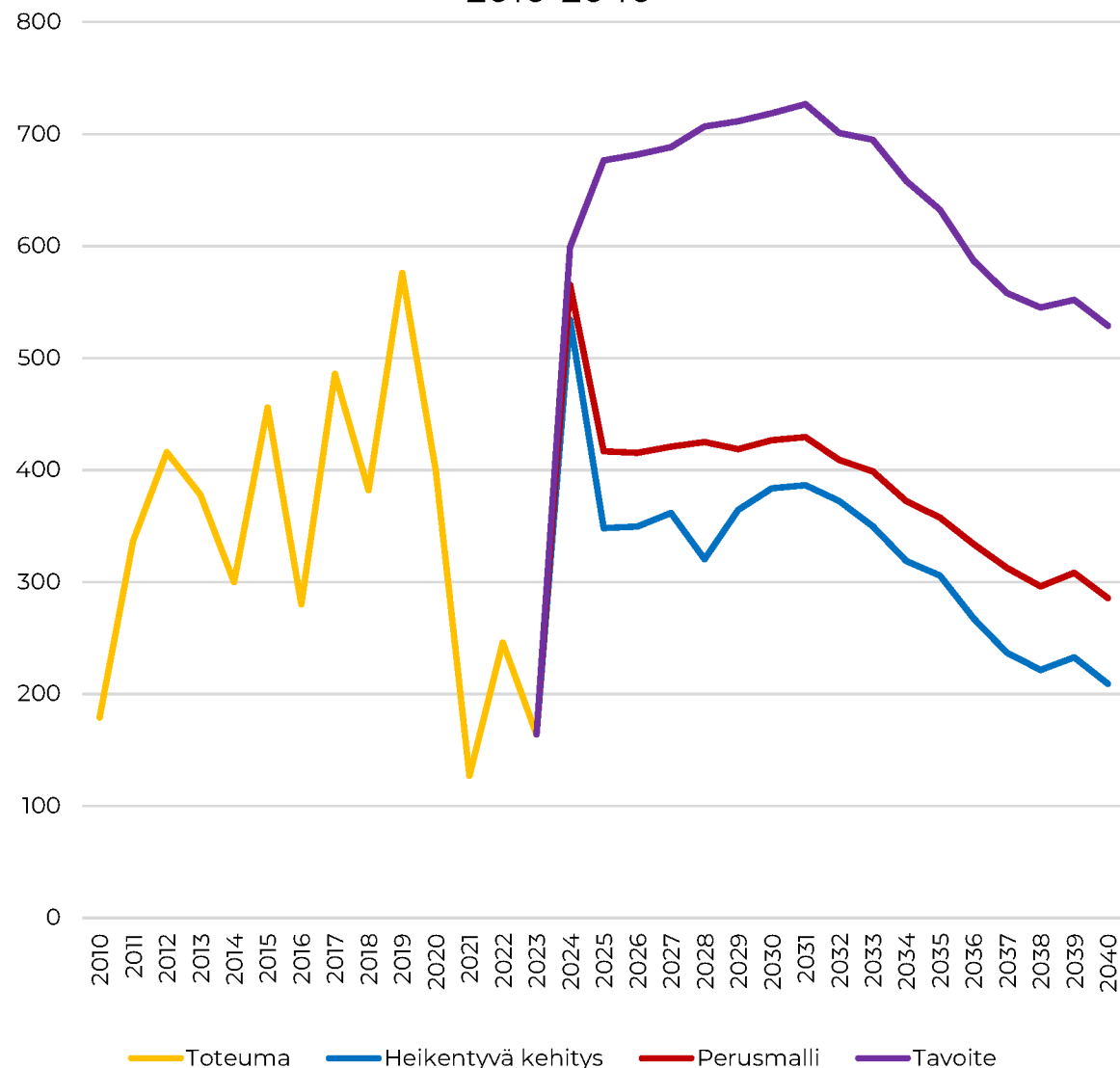

Asuntotuotannon tarve

Kuviossa on kuvattu eri skenaarioissa uuden asuntotuotannon tarvetta eri skenaarioissa. **Luvuissa on mukana poistuman arvioitu vaikutus. Malli ei huomio valmiina olevia tyhjiä asuntoja, jotka voivat vastata ajanjakson alun asuntotuotantotarpeeseen.**

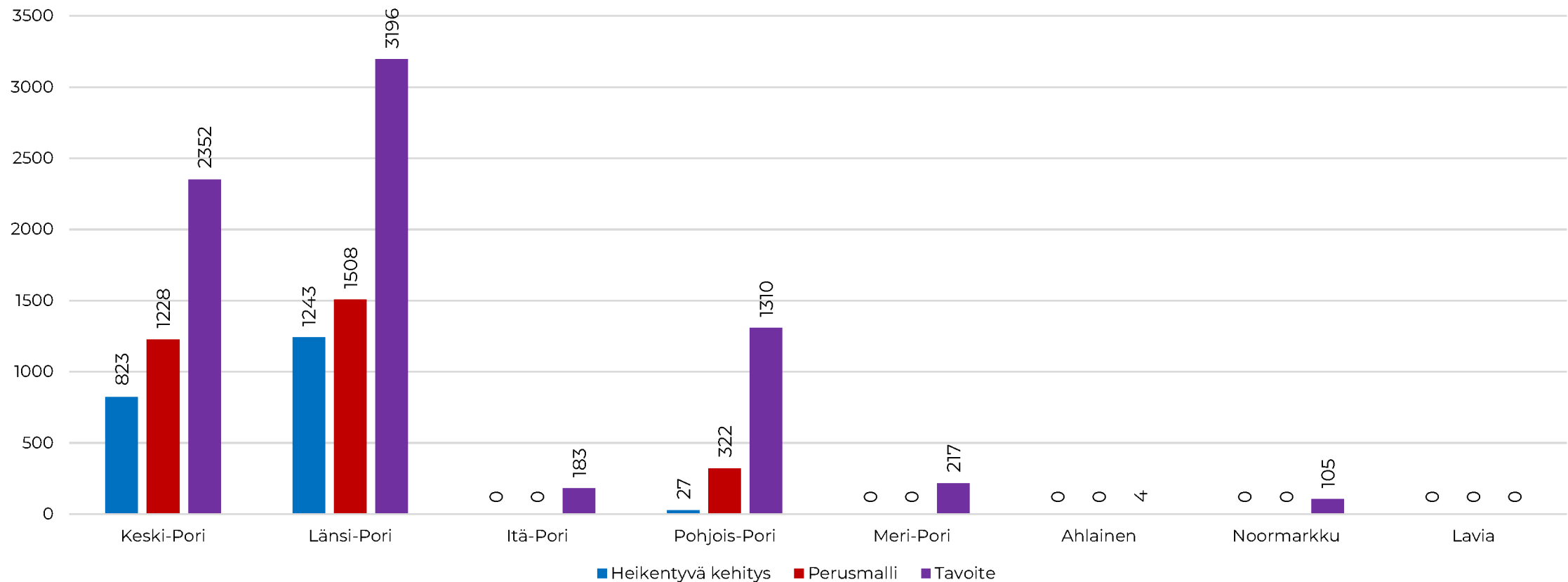
- **Kuviossa on esitetty arvioitu asuntotuotannon vuosittainen tarve koko kaupungissa**, sisältäen poistuman arvioidun vaikutuksen. Poistumaa on arvioitu aiemman PTT:n tutkimuksen (2017) avulla Porin rakennuskannan iästä – koska tätä tietoa ei ole saatavilla **palvelualueittain, palvelualueittainen asuntotuotantoarvio ei sisällä poistuman vaikutusta.**
- **Perusmalli –skenaariossa** maltillisesti supistuvasta väestöpohjasta huolimatta kehitykseen ja poistumaan vastaamiseksi **Poriin tarvittaisiin noin 6 600 uutta asuntoa vuoteen 2040 mennessä** (eli noin 400 asuntoa vuodessa). Tästä 3 300 eli puolet olisi kokonaan uutta rakentamista poistuman korvaamisen sijaan. Asuntotuotannon täytyisi säilyä 2010-luvun loppupuolta vastaavalla tasolla.
- **Heikentyneen kehityksen –skenaariossa** asuntotuotannon tarve säilyy merkittävä, vaikka väestönkehitys jää hyvin negatiiviseksi. **Asuntoja tarvittaisiin tässä skenaariossa noin 5 600 kappaletta**, joista noin 40 prosenttia olisi kokonaan uutta tuotantoa. Vuotta kohden asuntoja tulisi valmistua noin 330 kappaletta, eli hieman vähemmän kuin 2010-luvulla keskimäärin, mutta selvästi enemmän kuin viime vuosina.
- **Tavoite –skenaariossa** kuvaaman kasvun mahdollistaminen vaatisi jopa 11 000 asunnon tuotantoa vuoteen 2040 mennessä (sis. 3 300 poistumaa korvaavaa asuntoa). Asuntotuotannon täytyisi nousta yli 2010-luvun huippuvuosien.
- **Huomionarvioisesti kaupungin sisällä erot tuotannon tarpeessa ovat hyvin suuret (ks. seuraava dia).** Suurin osa uustuotannon tarpeesta painottuu Keski- ja Länsi-Poriin, mutta todellisuudessa myös muilla keskeisillä sijainneilla tapahtuva tuotanto vastaa asuntotuotannon tarpeeseen. Etenkin liitoskuntien alueella tuotantotarve on marginaalinen ja todellisuudessa näillä alueilla enemmän kertyy asumatonta asuntokantaa.

Vuosittainen asuntotuotantotarve (sis. Poistuma)
2010-2040

Asuntotuotannon tarve (ilman poistumaa) palvelualueittain 2023-2040

Uustuotannon tarve 2023-2040, asuntoa skenaarioittain

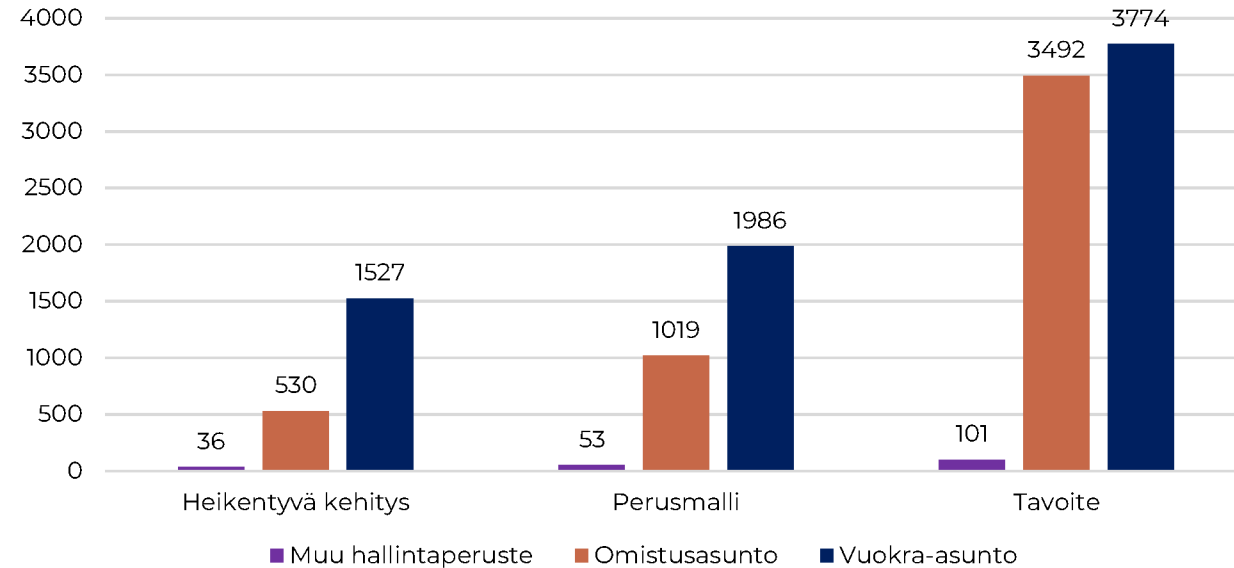

Asuntotuotannon tarve tarkemmin

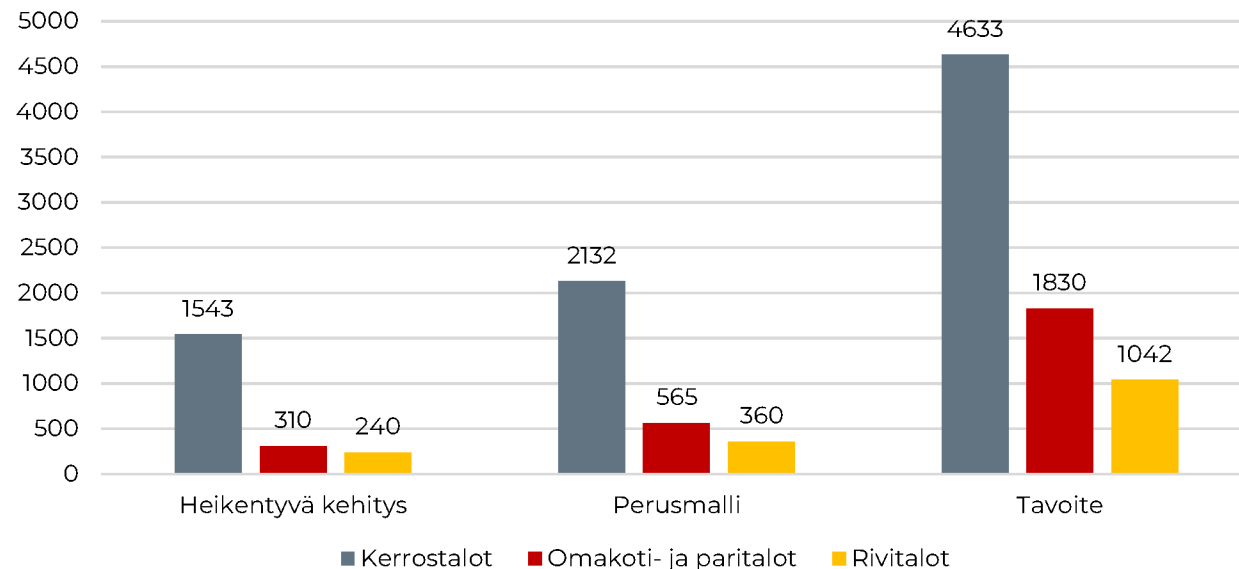
Kuvioissa on kuvattu tarkemmin asuntotuotannon tarvetta talotyypeittäin ja asuntojen hallintamuodon mukaan vuosien 2024-2040 aikana Porissa. **Luvuissa ei ole huomioitu poistumaa, vaan arvot koskettavat vain uustuotantoa.**

- Hyvin huomionarvoisesti kyseessä on mallinnus, joka olettaa asumisen tarpeiden vastaavan nykyisiä asumisen ratkaisuja – kaupungin asuntopolitiikalla kannalta myös eriävä tuotanto voi olla mielekäästä, jos halutaan kannustaa eriäviin asumisen ratkaisuihin tai jos osa nykyisistä asumisen ratkaisuista ei todellisuudessa vastaa asumisen preferenssejä.
- Jos asuntokunnat asuvat tulevaisuudessa nykyistä vastaavasti (iän ja asuntokunnan koon mukaan), **suurin osa asuntotuotannon tarpeesta painottuu vuokra-asuntoihin**. Tämä tarve säilyy merkittävänä myös heikentyvän kehityksen skenaariossa ja tarvetta ajaa etenkin keskittyvä ja ikääntyvä väestö. **Väestönkehityksen vahvistuessa omistusasumisen merkitys kasvaa**, sillä etenkin kaupunkiin muuttavat 25-44-vuotiaat hakevat yleensä pidemmällä tähtäimellä omistusasumista. **Todellisuudessa asuntotuotannolla voidaan tavoitella myös suurempaa omistusasumisen osuutta**, sillä jo olemassa oleva kanta pystyy myös vastaamaan vuokra-asuntojen kysyntään.
- **Asuntotuotannon tarve painottuu vahvasti kerrostaloihin kaikissa skenaarioissa**. Etenkin heikomman kasvun skenaarioissa muiden kuin kerrostalojen tarve jää vähäiseksi, mutta myös tavoite –skenaariossa enemmistö tuotannosta olisi kerrostaloja. **Etenkin kasvun painottuminen keskustaaajaman alueelle korostaa kerrostalojen merkitystä**. Todellisuudessa kuitenkin myös tästä rakenteesta eriävä tuotanto ei jää ”tyhjäksi”, vaan kaupunki voi halutessaan myös panostaa pientalovetoisempaan tuotantoon.

Tuotannon laskennallinen tarve hallintamuodon mukaan 2024-2040

Tuotannon laskennallinen tarve talotyyppin mukaan 2023-2040

Johtopäätöksiä 1/2

- 1. Porilla on lisääntyneestä maahanmuutosta ja vahvistuneesta veto- ja pitovoimasta huolimatta merkittävä väestön supistumisen riski.** Edes vuoden 2024 kaltainen väestönkehityksen logiikka ei johda kasvuun. Keskeisenä syynä on hyvin matala syntyvyys ja iäkäs ikärakenne, mikä tuottaa hyvin negatiivisen luonnollisen väestönlisäyksen. **Kaupungin tarvitsee saada suuria muuttovoittoja jokaisena vuotena ennustejakson aikana, jotta väestö ei vähene.**
- 2.** Heikoimmassa skenaariossa väestön supistuminen on voimakasta ja Pori ajautuu heikommin kehittyvien keskisuurten kaupunkien ryhmään. Perusmallissa Porin väestönkehitys on negatiivista, mutta jää selvästi vahvemmaksi kuin heikoimmin kehittyvissä keskisuurissa kaupungeissa.
- 3. Tavoite 90 000 asukkaan Porista vuonna 2040 vaatisi hyvin suuria muutoksia kaupungin kehityksessä.** Tässä työssä tehdyissä mallinuksissa tämä vaatisi vuosien 2023-2024 kaltaista maahanmuuttoa (sis. ukrainalaiset), vieraskielisten lähtömuuttoalttiuksien laskua kotimaisten kieliryhmien tasolle ja tämän lisäksi kohtuullisesti vuotta 2024 vahvempaa veto- ja pitovoimaa. **Skenaario johtaisi esim. Oulua ja Jyväskylää vastaavaan suhteellisen kasvuun.**
- 4. Kaikissa skenaarioissa Porin sisäinen kehitys on voimakkaasti eriytynyttä.** Etenkin Keski-Porin alueella tapahtuu kaikissa tulevaisuuden kuvissa kasvua, joskin kasvutahti vaihtelee. Myös Länsi-Porin kehitys on suhteellisen vahvaa, etenkin kasvutahdin voimistuessa. Pohjois-Pori sinnittelee, mutta Itä- ja Meri-Porin kehitys uhkaa jäädä heikoksi, etenkin lähiöalueilla (Pihlava, Impola, Sampola). **Liitoskuntien kehitys on erittäin haasteellista, etenkin Ahlaisissa ja Lavialla.** Näillä alueilla edes 90 000 asukkaan Porin skenaariossa väestöpohja ei kasvaisi heikon vetovoiman ja iäkkään väestörakenteen takia.

Johtopäätöksiä 2/2

- 5. Koululaisikäluokissa tapahtuu valtava murros kaikissa tulevaisuudenkuvin.** Nopeasti laskeneen syntyvyyden takia peruskouluikäisten määrä laskee erittäin voimakkaasti ja vääjäämättömästi. Alakouluikäisten määrä vähenee viidenneksellä vuoteen 2030 mennessä ja yläkouluikäisten määrä vastaavasti 2030-luvulla. **Edes tavoite –skenaariossa voimakas väestönkasvu ei kompensoi merkittävässä määrin tätä pudotusta** ja kaikissa skenaarioissa peruskouluikäisten määrä on huomattavasti nykyistä matalampi vuonna 2040. **Supistuminen kohdistuu koko kaupunkiin**, joskin Keski-Porissa muutos on hillitympi ja elpyminen nopeampaa. Supistumisen voimakkuudessa on alustavan koulupiiriarvion mukaan merkittäviä eroja.
- 6. Eläkeikäisen väestön määrä kasvaa taas hyvin voimakkaasti kaikissa skenaarioissa.** Kasvu kohdistuu koko kaupunkiin, joskin määrällinen muutos korostuu Keski-Porissa. Etenkin haja-asutusalueilla pientaloissa asuva nopeasti ikääntyvä väestö on huomionarvoinen ryhmä asumisen tarpeiden näkökulmasta. **Työikäisen väestön kehitys on suoraan sidottu väestönkehityksen tahtiin, vahvistuva kehitys tarkoittaa vahvistuvaa työikäisen väestön kehitystä.** Tällä on suuri merkitys pidemmän aikavälin elpymisen näkökulmasta.
- 7. Väestön osin heikosta kehittymisestä huolimatta kaikissa skenaarioissa asutuskuntien määrä kasvaa merkittävästi.** Tätä selittää etenkin yksinasuvien määrän ja osuuden kasvu: pienempikin väestöpohja tarvitsee aiempaa enemmän asuntoja tulevaisuudessa. Etenkin iäkkäiden yksinasuvien määrä kasvaa, suurten asutuskuntien määrä taas vähenee merkittävästi.
- 8. Kaupunkiin tarvitaan heikoimmassa kehityskuvassa n. 5 600 asunnon tuotantoa, perusmallissa 6 600 asuntoa ja tavoite –skenaariossa 11 000 asuntoa.** Kaikissa skenaarioissa noin 3 300 asunnon tuotanto selittyy poistuman korvaamisella. Tuotannon tarve painottuu kerrostaloihin, etenkin kehityksen jäädessä heikommaksi. **Tuotantoa tarvittaisiin etenkin Keski-Poriin ja Länsi-Poriin**, liitoskuntien alueella taas tarvitaan lähinnä poistumaa korvaavaa tuotantoa ja näillä alueilla onkin riski tyhjien asuntojen määrän kasvuun. **Viime vuosien tuotantotahti ei riitä minkään skenaarion tarpeeseen**, perusmalli vaatisi paluuta 2010-luvun keskitasolle, tavoite taas huipputason ylittämistä.